

Rumantsch è ina lingua naziunala, ma ina lingua parzialmain uffiziala da la Confederaziun, numnadamain en la correspundenza cun persunas da lingua rumantscha. La translaziun d'in decret federal serva a l'infurmaziun, n'ha dentant nagina validitad legala.

Lescha davart il traffic sin via (LTV)¹

dals 19 da december 1958 (versiun dal 1. da schaner 2019)

L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra,

sa basond sin ils artitgels 82 alineas 1 e 2, 110 alinea 1 litera a, 122 alinea 1 e 123 alinea 1 da la Constituziun federala^{2,3}

sunter avair gi invista da la missiva dal Cussegl federal dals 24 da zercladur 1955⁴,
concluda:

I. titel Disposiziuns generalas

Art. 1

Champ
d'applicaziun

¹ Questa lescha ordinescha il traffic sin las vias publicas sco er la responsabladad e l'assicuranza per donns che vegnan chaschunads tras vehichels a motor, tras velos u tras urdains sumegliants a vehichels.⁵

² Las reglas da traffic (art. 26–57a) valan per ils manischunzs da vehichels a motor e per ils ciclists sin tut las vias che servan al traffic public; per ils auters utilisaders da la via valan ellas mo sin las vias avertas entirain u limitadamain per ils vehichels a motor u per velos.⁶

AS 1959 679

¹ Titel tenor la cifra I da la LF dals 6 d'oct. 1989, en vigur dapi il 1. da favr. 1991 (AS 1991 71; BBl 1986 III 209).

² SR 101

³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBl 2010 8447).

⁴ BBl 1955 II 1

⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dal 1. d'oct. 2010, en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 4925; BBl 2010 4137 4149).

⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBl 2010 8447).

³ Per metter en circulaziun vehichels a motor, velos e chars annex sco er parts da tals vala, uschenavant che questa lescha na prevesa betg insatge auter, la Lescha federala dals 12 da zercladur 2009⁷ davart la segirezza da products.⁸

Art. 2

Competenzas da la Confederaziun

¹ Il Cussegl federal è autorisà, suenter avair consultà ils chantuns:

- a. da declerar avertas per vehichels a motor e per velos las vias ch'èn necessarias per il transit general, e quai cun u senza restricziuns;
- b. da decretar temporarmain per tut la Svizra scumonds da traffic per tuttas u per singulas spezias da vehichels a motor;
- c.⁹ ...

² Per vehichels a motor grevs che servan al transport da rauba vala in scumond da charrar la notg da las 22.00 fin a las 05.00 sco er in scumond da charrar la dumengia. Il Cussegl federal regla ils detags.¹⁰

³ Il Cussegl federal decretescha ina glista da las vias ch'èn mo avertas per vehichels a motor. El designescha questas vias, uschenavant che l'Assamblea federala n'è betg cumpetenta en chaussa, suenter avair consultà ils chantuns u sin proposta da quels. El fixescha tge spezias da vehichels a motor che dastgan circular sin talas vias.¹¹

^{3bis} L'Uffizi federal da vias (UVIAS) dispona las mesiras per regular localmain il traffic sin las vias naziunalas.¹² Cunter talas disposiziuns han er las vischnancas il dretg da far recurs, uschenavant che mesiras da traffic vengnan ordinadas sin lur territori.¹³

⁷ SR 930.11

⁸ Integrà tras l'art. 20 al. 2 cifra 2 da la LF dals 12 da zer. 2009 davart la segirezza da products (AS 2010 2573; BBl 2008 7407). Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBl 2010 8447).

⁹ Aboli tras la cifra I da la LF dals 22 da mars 1991, cun effect dapi ils 15 da mars 1992 (AS 1992 534; BBl 1988 II 1333).

¹⁰ Versiun tenor l'art. 6 cifra 2 da la LF dals 8 d'oct. 1999 davart il transferiment dal traffic, en vigur dapi il 1. da schan. 2001 (AS 2000 2864; BBl 1999 6128).

¹¹ Versiun tenor l'art. 63 da la LF dals 8 da mars 1960 davart las vias naziunalas, en vigur dapi ils 21 da zer. 1960 (AS 1960 525; BBl 1959 II 105).

¹² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBl 2010 8447).

¹³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 14 da dec. 2001 (AS 2002 2767; BBl 1999 4462).

Versiun tenor la cifra 73 da l'aggiunta da la LF dals 17 da zer. 2005 davart il TAF, en vigur dapi il 1. da schan. 2007 (AS 2006 2197; BBl 2001 4202).

4 Il traffic po vegnir limità u bloccà temporarmain sin tschertas vias, sche quai è necessari per l'armada u per la protecziun civila. Il Cussegl federal designescha ils posts dal militar e da la protecziun civila ch'èn cumpetents en chaussa. Avant che decider consulteschan els las autoritads chantunalas.¹⁴

5 Per las vias en proprietad da la Confederaziun decidan las autoritads federalas designadas dal Cussegl federal, sche e sut tge premissas ch'il traffic public è permess. Ellas procuran per la signalisaziun necessaria.

Art. 2a¹⁵

Prevenziun

1 La Confederaziun promova il manischar en moda segira cun campagnas da sensibilisaziun e cun autras activitads che han in effect preventiv.

2 Ella po coordinar e sustegnair las activitads correspondentas dals chantuns e da las organisaziuns privatas.

Art. 3

Cumpetenzas
dals chantuns
e da las
vischnancas

1 La suveranità chantunala sur da las vias è resalvada en il rom dal dretg federal.

2 Ils chantuns èn autorisads da scumandar, da limitar u da reglar il traffic sin tschertas vias. Els pon surdar questa cumpetenzza a las vischnancas cun la resalva dal dretg da far recurs ad in'autorità chantunala.

3 Il traffic da vehichels a motor e da velos po vegnir scumandà dal tuttafatg u limità temporarmain sin vias che n'èn betg avertas per il transit general; viadis en il servetsch da la Confederaziun èn dentant permess. ...¹⁶

4 Autras restricziuns ed ordinaziuns pon vegnir decretadas, sche la protecziun dals abitants ubain da las persunas pertutgadas da canera e da l'impestaziun da l'aria, sche l'eliminaziun da dischavantatgs envers persunas cun impediments, sche la segirezza, sche la facilitaziun ubain la regulaziun dal traffic, sche la protecziun da la via u sche auters motifs che resultan da las relaziuns localas pretendan quai.¹⁷ Per tals motifs pon il traffic vegnir limità ed il parcar vegnir reglà spezialmain

14 Versiun tenor la cifra I da la LF dals 6 d'oct. 1989, en vigur dapi il 1. da favr. 1991 (AS 1991 71; BBl 1986 III 209).

15 Integrà tras la cifra I da la LF dals 14 da dec. 2001, en vigur dapi il 1. da favr. 2005 (AS 2002 2767, 2004 5053 art. 1 al. 1; BBl 1999 4462).

16 Aboli la frasa tras la cifra 73 da l'aggiunta da la LF dals 17 da zer. 2005 davart il TAF, cun effect dapi il 1. da schan. 2007 (AS 2006 2197; BBl 2001 4202).

17 Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 13 da dec. 2002 davart l'egalità da persunas cun impediments, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4487; BBl 2001 1715).

cunzunt en quartiers d'abitar. Las vischnancas han il dretg da far recurs, sche mesiras da traffic vegnan ordinadas sin lur territori.¹⁸ ...¹⁹ ²⁰

⁵ Las mesiras per las autras categorias da vehichels e per ils auters utilisaders da la via sa drizzan tenor il dretg chantunal, uschenavant ch'ellas n'èn betg necessarias per reglar il traffic da vehichels a motor e da velos.

⁶ En cas speziels po la polizia prender las mesiras necessarias, particularmain limitar u deviar temporarmain il traffic.

Art. 4

Impediments
da traffic

¹ Impediments da traffic na dastgan betg vegnir stgaffids senza motivs stringents; els ston vegnir signalisads en moda suffizienta ed allontanads uschè svelt sco pussaivel.

² Tgi che sto rumper si la via, deponer material sin via u duvrar ina tala per intents sumegliants, dovra ina permissiun tenor il dretg chantunal.

Art. 5

Signals e
marcaziuns

¹ Limitaziuns ed ordinaziuns per il traffic da vehichels a motor e da velos ston vegnir inditgadas tras signals u tras marcaziuns, sch'ellas na valan betg per l'entir territori da la Svizra.

² Vias e plazzas ch'èn evidentamain resalvadas al diever privat u ad intents particulars, na dovran betg ina signalisaziun u ina marcaziun speziala.

³ Per las vias avertas per vehichels a motor u per velos dastgan vegnir applitgads mo las marcaziuns ed ils signals previs dal Cussegl federal; quels dastgan vegnir installads mo da las autoritads competentas u cun il consentiment da talas.

Art. 6²¹

Reclamas

¹ En la vischinanza da vias avertas per vehichels a motor u per velos èsi scumandà da plazzar reclamas u autras annunzias che pon chaschunar scumbigls cun signals e cun marcaziuns, spezialmain talas che pudessan pregiuditgar la segirezza dal traffic cun distrair ils utilisaders da la via.

¹⁸ Versiun da la frasa tenor la cifra 73 da l'aggiunta da la LF dals 17 da zer. 2005 davart il TAF, en vigor dapi il 1. da schan. 2007 (AS 2006 2197; BBl 2001 4202).

¹⁹ Integrà la frasa tras la cifra I da la LF dals 6 d'oct. 1989 (AS 1991 71; BBl 1986 III 209). Abolì tras la cifra 73 da l'aggiunta da la LF dals 17 da zer. 2005 davart il TAF, cun effect dapi il 1. da schan. 2007 (AS 2006 2197; BBl 2001 4202).

²⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 23 da mars 1984, en vigor dapi il 1. d'avust 1984 (AS 1984 808; BBl 1982 II 871, 1983 I 801).

²¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da mars 1975, en vigor dapi il 1. d'avust 1975 (AS 1975 1257 1268 art. 1; BBl 1973 II 1173).

² Il Cussegl federal po scumandar dal tuttafatg reclamas ed autras annunzias en la vischinanza d'autostradas e d'autovias.

Art. 6a²²

Segirezza da
l'infrastructura
da las vias

¹ La Confederaziun, ils chantuns e las vischnancas tegnan adequatamain quint dals giavischs da la segirezza dal traffic cun planisar, cun construir, cun mantegnair e cun gestir l'infrastructura da las vias.

² En collavuraziun cun ils chantuns decretescha la Confederaziun prescripziuns davart la concepziun architectonica da las strivlas melnas.

³ La Confederaziun, ils chantuns e las vischnancas fan in'analisa da lur rait da vias concernent ils lieus, nua ch'i capitann accidents ed ils lieus ch'èn privlus ed elavuran ina planisaziun per eliminar quests lieus.

⁴ La Confederaziun ed ils chantuns nomineschan ina persuna da contact ch'è responsabla per il sector da la segirezza dal traffic (incumbensà da segirezza).²³

II. titel Vehichels e manischunzs da vehichels

1. secziun Vehichels a motor e lur manischunzs

Art. 7

Vehichels
a motor

¹ In vehichel a motor en il senn da questa lescha è mintga vehichel cun atgna tracziun, tras la quala el vegn muventà sin la terra senza far diever da binaris.

² Trolleybus e vehichels sumegliants èn suttames a questa lescha a norma da la legislaziun davart las interpresas da trolleybus.

Art. 8

Construcziun
ed equipment

¹ Il Cussegl federal decretescha prescripziuns davart la construcziun e davart l'equipment dals vehichels a motor e da lur chars annexs.

² En quest connex dispona el las mesiras che servan a la segirezza en il traffic, sco er ad impedir canera, pulvra, fim, odurs ed auters effects donnegiants e mulestus che resultan dal diever dals vehichels. Ultra da quai tegna el quint dals basegns dals umans cun impediments.²⁴

²² Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBl 2010 8447), cun excepziun dals al. 1, 3 e 4 en vigur dapi il 1. da fan. 2013.

²³ Rectificaziun da la CdR da l'AF dals 27 da matg 2014, publictà ils 11 da zer. 2014 (AS 2014 1387). Concerna mo il text franzos.

²⁴ Integrà la segunda frasa tras la cifra 4 da l'agiunta da la LF dals 13 da dec. 2002 davart l'egualità da persunas cun impediments, en vigur dapi il 1. da schan. 2004 (AS 2003 4487; BBl 2001 1715).

³ El tegna quint en moda commensurada dals basegns che resultan dal diever militar dals vehichels.

Art. 9²⁵

Dimensiuns
e pais

¹ Il pais maximal admess per vehichels u per cumbinaziuns da vehichels importa 40 t, en il traffic cumbinà 44 t; l'autezza maximala admissa importa 4 m e la ladezza maximala admissa 2,55 m respectivamain 2,6 m per vehichels climatissads. La lunghezza maximala per cumbinaziuns da vehichels importa 18,75 m.²⁶

^{1bis} Il Cussegl federal decretescha prescripziuns davart las dimensiuns e davart ils pais dals vehichels a motor e da lur chars annexs. En quest connex tegna el quint dals interess da la segirezza dal traffic, da l'economia e da l'ambient e resguarda regulaziuns internaziunalas.²⁷

² El fixescha il pais per ischigl sco er ina relaziun adequata tranter la prestaziun dal motor ed il pais total dal vehichel respectivamain da la cumbinaziun da vehichels.

³ Suentar avair consultà ils chantuns po el prevar excepziuns per vehichels a motor e chars annexs en il traffic da lingia e per quels vehichels che pretendan inevitablmain dimensiuns pli grondas u pais pli gronds pervia da lur funcziun speziala. El circumscriba las premissas, sut las qualas viadis inevitabels pon vegnir fatgs en il cas singul cun auters vehichels che han dimensiuns pli grondas u pais pli gronds.²⁸

^{3bis} Sin dumonda dal possessur dal vehichel po il pais total admess d'in vehichel a motor u d'in char annex vegnir midà, però maximalmain ina giada per onn u a chaschun d'ina midada dal possessur. Las garantias da pais dal producent dal vehichel na dastgan betg vegnir surpassadas.²⁹

⁴ Limitaziuns signalisadas da la ladezza, da l'autezza, dal pais e dal pais per ischigl dals vehichels restan resalvadas en mintga cas.

²⁵ Versiun tenor la cifra I 1 da la LF dals 8 d'oct. 1999 davart la Convenziun tranter la Confederaziun svizra e la Communitad europeica davart il traffic da rauba e da persunas sin via e cun la viafier, en vigor dapi il 1. da schan. 2001 (AS 2000 2877; BBl 1999 6128).

²⁶ Versiun tenor l'art. 7 da la LF dals 13 da dec. 2013 davart il corridor da 4 meters, en vigor dapi il 1. da zer. 2014 (AS 2014 1111; BBl 2013 3823).

²⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigor dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBl 2010 8447).

²⁸ Versiun da la segunda frasa tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigor dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBl 2010 8447).

²⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 14 da dec. 2001, en vigor dapi il 1. d'avr. 2003 (AS 2002 2767; BBl 1999 4462).

Art. 10Documents
e permiss

1 Vehichels a motor e lur chars annexs dastgan vegnir mess en circulaziun mo cun in document dal vehichel e cun numers d'immatriculaziun.

2 Tgi che maina in vehichel a motor, dovra in permiss da manischar, tgi che fa viadis d'emprender a manischar in permiss per emprender a manischar.

3 ...³⁰

4 Il manischunz ha adina da purtar cun sai ils documents e da preschentar quels sin giavisch als organs da controlla; il medem vala per permissiuns spezialas.

Art. 11Document
dal vehichel

1 Il document dal vehichel dastga vegnir concedi mo, sch'il vehichel correspunda a las prescripziuns, sch'el è segir per il traffic e sche l'assicuranza da responsabladad prescritta è avant maun.

2 Il document dal vehichel po vegnir refusà, sch'il possessur na paja betg las taglias u las taxas da traffic per il vehichel. Il document dal vehichel dastga vegnir concedi pir, sch'igl è cumprovà che:

- a. il dazi per il vehichel è pajà u ch'el è deliberà dal dazi;
- b. la taglia per il vehichel, a la quala el è sutta mess tenor la Lescha federala dals 21 da zercladur 1996³¹ davart la taglia sin ils automobils (LTAut) è pajada u el è deliberà da questa taglia; e
- c. la taxa eventualmain debitada per il vehichel u las prestaziuns da segirezza debitadas tenor la Lescha dals 19 da december 1997³² davart la taxa sin il traffic da camiuns pesants en vegnidas pajadas cumplainamain ed il vehichel è equipà cun l'apparat da registraziun ch'è prescrit per incassar la taxa.³³

3 Sch'in vehichel vegn staziunà en in auter chantun u sch'el vegn transferi sin in auter possessur, sto vegnir dumandà in nov document dal vehichel.

³⁰ Aboli tras la cifra I da la LF dals 14 da dec. 2001, cun effect dapi il 1. da dec. 2005 (AS 2002 2767, 2004 5053 art. 1 al. 2; BBl 1999 4462).

³¹ SR 641.51

³² SR 641.81

³³ Versiun tenor la cifra II da la LF dals 5 d'oct. 2007 davart mesiras per meglierar las proceduras en il sector da la taxa sin il traffic pesant dependenta da la prestaziun, en vigur dapi il 1. d'avr. 2008 (AS 2008 765; BBl 2006 9539).

Art. 12³⁴Approvaziun
dal tip

¹ Vehichels a motor e lur chars annexs construïds en seria èn suttames a l'approvaziun dal tip. Il Cussegl federal po plinavant suttammer a l'approvaziun dal tip:

- a. las componentas ed ils accessorics per ils vehichels a motor er per ils velos;
- b. indrizs per auters vehichels, uschenavant che la segirezza dal traffic pretenda quai;
- c. indrizs da protecziun per ils utilisaders da vehichels.

² Vehichels ed objects ch'èn suttames a l'approvaziun dal tip dastgan vegnir mess sin il martgà mo, sch'els correspundan al model approvà.

³ Il Cussegl federal po renunziar ad in'approvaziun dal tip svizra da vehichels a motor e da lur chars annexs:

- a. sch'igl è avant maun in'approvaziun dal tip estra ch'è vegnida concedida sin basa da prescripziuns d'equipament e da controlla ch'èn equivalentas a quellas che valan en Svizra; e
- b. sche las datas che la Confederaziun ed ils chantuns dovràn stattan a disposiziun.

⁴ Il Cussegl federal designescha ils posts ch'èn cumpetents per la controlla, per la retschertga da datas, per l'approvaziun e per la controlla posteriura; el regla la procedura e fixescha las taxas.

Art. 13Controlla
dal vehichel

¹ Avant che conceder il document, sto il vehichel vegnir controllà uffizialmain.

² Il Cussegl federal po prevar la renunzia a la controlla singula da vehichels ch'èn gia stads examinads concernent il tip.³⁵

³ Il vehichel po vegnir controllà da tut temp; el sto vegnir controllà da nov, sche midadas essenzialas vi dad el èn vegnidas fatgas u sch'igl existan dubis concernent sia segirezza da manaschi.

⁴ Il Cussegl federal prescriba controllas regularas dals vehichels.

³⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 14 da dec. 2001, en vigur dapi il 1. da favr. 2005 (AS 2002 2767, 2004 5053 art. 1 al. 1; BBl 1999 4462).

³⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 14 da dec. 2001, en vigur dapi il 1. da favr. 2005 (AS 2002 2767, 2004 5053 art. 1 al. 1; BBl 1999 4462).

Art. 14³⁶

Abilitad e
cumpetenzza
da manischar

¹ Manischunzs da vehichels a motor ston esser abels e cumpetents per manar in vehichel a motor.

² Abel da manar in vehichel a motor è, tgi che:

- a. ha cuntanschi la vegliadetgna minimala;
- b. ha la capacitad da prestaziun corporala e psichica ch'è necessaria per manar en moda segira in vehichel a motor;
- c. è liber d'ina dependenza che pregiuditgass da manar en moda segira in vehichel a motor; e
- d. garantescha tenor ses cumportament da fin ussa d'observar sco manischunz d'in vehichel a motor las prescripziuns e da prender resguard dals conumans.

³ Cumpetent da manar in vehichel a motor è, tgi che:

- a. enconuscha las reglas da traffic; e
- b. sa manar en moda segira ils vehichels da la categoria, per la quala vala il permiss da manischar.

Art. 14a³⁷

Permiss per
emprender a
manischar

¹ Il permiss per emprender a manischar vegn concedi, sch'il petent:

- a. fa cun success l'examen da teoria e cumprova uschia ch'el enconuscha las reglas da traffic;
- b. cumprova d'avair la capacitad da prestaziun corporala e psichica ch'è necessaria per manar en moda segira in vehichel a motor.

² La cumprova tenor l'alinea 1 litera b sto vegnir furnida:

- a. dals manischunzs professionals da vehichels a motor: cun in attestat d'in medi da confidenza;
- b. dals ulteriurs manischunzs da vehichels a motor: cun in test da la vesida renconuschi uffizialmain e cun ina decleranza persu-nala da lur stadi da sanadad.

³⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBI 2010 8447).

³⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBI 2010 8447).

Art. 15³⁸

Scolaziun e
furmaziun
supplementara
dals manischar
dals manischar
schunzs da
vehichels
a motor³⁹

¹ Viadis d'emprender a manischar in vehichel a motor dastgan vegnir fatgs mo cun l'accumpagnament d'ina persuna che ha cumpleni il 23avel onn da vegliadetgna e che posseda dapi almain 3 onns e betg pli a prova il permess da manischar respectiv.⁴⁰

² L'accumpagnader procura ch'il viadi d'emprender a manischar in vehichel a motor vegnia exequi senza privel e ch'il scolari na violeschia betg las prescripziuns da traffic.

³ Tgi che instruescha professionalmain a manischar dovra ina permissiun da magister d'autoscola.⁴¹

⁴ Il Cussegl federal po decretar prescripziuns davart la scolaziun dals manischar da vehichels a motor.⁴² El po spezialmain prescriber ch'ina part da la scolaziun stoppia vegnir absolvida tar in titular da la permissiun da magister d'autoscola.⁴³ Ils chantuns pon fixar la tariffa maximala per l'instrucziun obligatorica per ir cun in vehichel a motor.

⁵ Il Cussegl federal po decretar prescripziuns davart la furmaziun supplementara dals manischar professiunals da vehichels a motor.⁴⁴

⁶ Il Cussegl federal po prescriber ch'ils candidats per il permess da manischar hajan d'absolver ina scolaziun d'emprim agid.

Art. 15a⁴⁵

Permess da
manischar
a prova

¹ Il permess da manischar motos e vehichels a motor vegn concedi l'emprim mo a prova. Il temp da prova dura 3 onns.

² El vegn concedi, sch'il petent:

- a. ha frequentà la scolaziun prescritta; e
- b. ha fatg cun success l'examen pratic da manischar.⁴⁶

³⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da mars 1975, en vigur dapi il 1. d'avust 1975 (AS 1975 1257 1268 art. 1; BBl 1973 II 1173).

³⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBl 2010 8447).

⁴⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBl 2010 8447).

⁴¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBl 2010 8447).

⁴² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 6 d'oct. 1989, en vigur dapi il 1. da favr. 1991 (AS 1991 71; BBl 1986 III 209).

⁴³ Versiun da la segunda frasa tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBl 2010 8447).

⁴⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBl 2010 8447).

⁴⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 14 da dec. 2001, en vigur dapi il 1. da dec. 2005 (AS 2002 2767, 2004 5053 art. 1 al. 2; BBl 1999 4462).

⁴⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBl 2010 8447).

^{2bis} Ils titulars dal permess da manischar a prova ston frequentar curs da perfeziunament. Ils curs – en emprima lingia pratics – duain mussar a percepir ed ad evitar privels sco er a manischar en moda ecologica. Il Cussegl federal fixescha il cuntegn e la furma dals curs da furmaziun supplementara.⁴⁷

³ Sch'il permess da manischar a prova vegn retratg pervia d'ina cuntravenziun, sa prolunghescha il temp d'emprova per 1 onn. Sche la privaziun dura pli ditg ch'il temp da prova, cumenza la prolungaziun il mument ch'il permess da manischar vegn restitui.

⁴ Il permess da manischar a prova scada cun la segunda cuntravenziun, pervia da la quala il permess da manischar vegn retratg.

⁵ In nov permess per emprender a manischar po vegnir concedi il pli baud 1 onn suenter che la cuntravenziun è vegnida commessa e mo sin basa d'ina expertisa psicologica che affirmescha l'abiltad per il traffic. Quest termin vegn prolungà per 1 onn, sche la persuna pertutgada ha manà durant quest temp ina moto u in vehichel a motor.

⁶ Sche l'examen da manischnunz vegn fatg anc ina giada cun success, vegn concedi in nov permess da manischar a prova.

Art. 15b⁴⁸

Permess da
manischar
definitiv

¹ Il permess da manischar definitiv vegn concedi, sch'il petent:

- a. ha frequentà la scolaziun prescritta; ed
- b. ha fatg cun success l'examen practic da manischnunz.

² Als titulars dal permess da manischar a prova vegn concedi il permess da manischar definitiv, sch'il temp da prova è passà e sch'il titular ha frequentà ils curs da furmaziun supplementara prescrits.

Art. 15c⁴⁹

Valaivladad
dals permess
da manischar

¹ Ils permess da manischar han da princip ina valaivladad illimitada.

² Il Cussegl federal po prevair excepziuns per personas domiciliadas a l'exteriur.

³ L'autorità chantunala po limitar la valaivladad dal permess da manischar, sche l'abiltad da manischar d'ina persuna sto vegnir controllada pli savens pervia da pregiudicaziuns existentas.

⁴⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBI 2010 8447).

⁴⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBI 2010 8447).

⁴⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBI 2010 8447).

Art. 15^d⁵⁰

Examinaziun da l'abiltad da manischar u da la cumpetenza da manischar

¹ Sch'i dat dubis areguard l'abiltad da manischar d'ina persuna, sto quella sa suttametter ad in'examinaziun da l'abiltad da manischar, particularmain:

- a. sch'ella ha manà in vehichel en in stadi d'alcoholisaziun cun ina concentraziun d'alcohol en il sang dad 1,6 promils u dapli u cun ina concentraziun d'alcohol en il flad da 0,8 milligrams u dapli per liter aria respirada;
- b. sch'ella ha manà in vehichel sut l'influenza da narcotics u sch'ella porta cun sai narcotics che pregiuditgeschan fermamain l'abiltad da manischar u che han in grond potenzial da dependenza;
- c. sch'ella ha violà las reglas da traffic en ina moda che lascha supponer ina mancanza da resguard envers ils auters participants da traffic;
- d. en cas d'ina annunzia d'in post chantunal da la AI tenor l'artitgel 66c da la Lescha federala dals 19 da zercladur 1959⁵¹ davart l'assicuranza d'invaliditad;
- e. en cas d'ina annunzia d'in medi ch'ina persuna n'è betg en cas da manar en moda segira in vehichel a motor pervia d'ina malsogna corporala u psichica, pervia d'ina menda corporala u pervia d'ina dependenza.

² L'autorità chantunala cloma persunas a partir dal 75avel onn da vegliadetgna cumplenì mintga 2 onns ad ina visita dal medi da confidenza.⁵² Ella po scursanir l'interval da la visita, sche l'abiltad da manischar d'ina persuna sto vegnir controllada pli savens pervia da pregiudicaziuns existentas.

³ Ils medis èn deliberads dal secret professional areguard las annunzias tenor l'alinea 1 litera e. Els pon far l'annunzia directamain a l'autorità chantunala cumpetenta per il traffic sin via u a l'autorità da surveglianza dals medis.

⁴ Sin dumonda dal post da la AI communitgescha l'autorità chantunala a tala, sch'ina tscherta persuna posseda in permess da manischar.

⁵ Sch'i dat dubis areguard la cumpetenza da manischar d'ina persuna, poi vegnir pretendi da tala, ch'ella fetschia in viadi da controlla, in examen da teoria, in examen pratic da manischnunz u ch'ella sa sutta-

⁵⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013, al. I lit. a en vigur dapi il 1. da fan. 2014 (AS 2012 6291, 2013 4669; BBl 2010 8447, 2012 5959).

⁵¹ SR 831.20

⁵² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 29 da sett. 2017, en vigur dapi il 1. da schan. 2019 (AS 2018 2807; BBl 2017 3649 3833).

mettia ad in'otra mesira adattada sco ina scolaziun u ina furmaziun supplementara ubain ina scolaziun posteriura.

Art. 15^{e53}

Temp da bloccada suenter avair manischar senza permess

¹ Tgi che ha manà in vehichel a motor senza posseder in permess da manischar, na survegn durant almain 6 mais suenter la cuntravenziun ni in permess per emprender a manischar ni in permess da manischar. Sche la persuna pertutgada cuntanscha la vegliadetgna minimala pir suenter avair commess la cuntravenziun, cumenza il temp da bloccada a partir dal mument ch'ella ha cuntanschì la vegliadetgna minimala.

² Sche durant quest viadi è er anc vegni adempli il causal da l'artitgel 16c alinea 2 litera abis, importa il temp da bloccada 2 onns, en cas da repetiziun 10 onns.

Art. 16

Privaziun dals permess

¹ Ils permess e las permissiuns ston vegnir retratgs, sch'i vegn constatà che las premissas legalas per lur concessiun n'existan betg u n'existan betg pli; els pon vegnir retratgs, sche las restricziuns u las cundiziuns ch'èn colliadas cun la concessiun en il cas singul na vegnan betg resguardadas.

² Suenter cuntravenziuns cunter las prescripziuns concernent il traffic sin via, tar las qualas la procedura tenor la Lescha federala dals 24 da zercladur 1970⁵⁴ davart las multas disciplinaras è esclusa, vegn retratg il permess per emprender a manischar u il permess da manischar u pronunzià in avertiment.⁵⁵

³ Per fixar la durada da la privaziun dal permess per emprender a manischar u dal permess da manischar ston vegnir resguardadas las circumstanzas dal cas singul, particularmain la periclitaziun da la segirezza dal traffic, la culpabilitad, la reputaziun dal manischunz dal vehichel a motor sco er la necessitad professiunala da manischar in vehichel a motor. La durada minimala da la privaziun na dastga però betg vegnir sutpassada, nun ch'ìl chasti saja vegni reduci tenor l'artitgel 100 cifra 4 terza frasa.^{56 57}

⁴ Il document dal vehichel po vegnir retratg per ina durada adequata:

⁵³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBI 2010 8447).

⁵⁴ SR 741.03

⁵⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 14 da dec. 2001, en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2002 2767, 2004 2849; BBI 1999 4462).

⁵⁶ Versiun da la segunda frasa tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 18 da mars 2016, en vigur dapi il 1. d'avust 2016 (AS 2016 2429; BBI 2015 2883).

⁵⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 14 da dec. 2001, en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2002 2767, 2004 2849; BBI 1999 4462).

- a. sch'il document u ils numers d'immatriculaziun èn vegnids duvrads en moda abusiva;
- b. fintant che las taglias u las taxas da traffic n'èn betg vegnidas pajadas per vehichels dal medem possessur.⁵⁸

⁵ Il document dal vehichel vegn retratg, sche:

- a. la taxa eventualmain debitada per il vehichel u las prestaziuns da segirezza debitadas tenor la Lescha dals 19 da december 1997⁵⁹ davart la taxa sin il traffic da camiuns pesants n'èn betg vegnidas pajadas ed il possessur è vegni admoni senza success; u
- b. il vehichel n'è betg equipà cun l'apparat da registraziun ch'è prescrit per incassar la taxa.⁶⁰

Art. 16a⁶¹

Admoniziun
u privaziun
dal permiss
da manischar
suenter ina
cuntravenziun
leva

¹ Ina cuntravenziun leva commetta, tgi che :

- a. violescha las reglas da traffic e chaschuna in pitschen privel per la segirezza d'autras persunas, ed al qual po vegnir adossada mo ina pitschna culpa;
- b.⁶² maina in vehichel a motor en in stadi d'alcoholisaziun, dentant senza ina concentraziun qualifitgada d'alcohol en il flad u en il sang (art. 55 al. 6) e senza commetter in'otra cuntravenziun cunter las prescripziuns davart il traffic sin via;
- c.⁶³ violescha il scumond da manischar sut l'influenza d'alcohol (art. 31 al. 2bis) senza commetter autras cuntravenziuns cunter las reglas davart il traffic sin via.

² Suenter ina cuntravenziun leva vegn il permiss per emprender a manischar u il permiss da manischar retratg per almain 1 mais, sch'il permiss era vegni retratg u sch'ina outra mesira administrativa era vegnida decretada durant ils 2 onns precedents.

⁵⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 14 da dec. 2001, en vigur dapi il 1. d'avr. 2003 (AS 2002 2767; BBI 1999 4462).

⁵⁹ SR 641.81

⁶⁰ Integrà tras la cifra II da la LF dals 5 d'oct. 2007 davart mesiras per meglierar las proceduras en il sector da la taxa sin il traffic pesant dependenta da la prestaziun, en vigur dapi il 1. d'avr. 2008 (AS 2008 765; BBI 2006 9539).

⁶¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 14 da dec. 2001, en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2002 2767, 2004 2849; BBI 1999 4462).

⁶² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. d'oct. 2016 (AS 2012 6291, 2015 2583; BBI 2010 8447).

⁶³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2012 6291, 2013 4669; BBI 2010 8447).

³ La persuna fallibla vegn admonida, sch'il permess n'era betg vegni retratg e sche nagina autra mesira administrativa n'era vegnida decreta-tada durant ils 2 onns precedents.

⁴ En cas spezialmain levs vegni renunzià da prender mintga mesira.

Art. 16b⁶⁴

Privaziun
dal permess
da manischar
sunter ina
cuntravenziun
mesauna

¹ Ina cuntravenziun mesauna commetta, tgi che:

- a. violescha las reglas da traffic e chaschuna u prenda en cumpra in privel per la segirezza d'autras persunas;
- b.⁶⁵ maina in vehichel a motor en in stadi d'alcoholisaziun, dentant senza ina concentrasiun qualifitgada d'alcohol en il flad u en il sang (art. 55 al. 6) e commetta supplementarmain ina cuntravenziun leva cunter las prescripziuns davart il traffic sin via;
- b^{bis}.⁶⁶ violescha il scumond da manischar sut l'influenza d'alcohol (art. 31 al. 2bis) cun commetter anc in'otra cuntravenziun leva cunter las reglas davart il traffic sin via;
- c. maina in vehichel a motor senza posseder il permess da manischar la categoria correspondentia;
- d. ha engulà in vehichel a motor per il diever.

² Sunter ina cuntravenziun mesauna vegn retratg il permess per emprender a manischar u il permess da manischar:

- a. per almain 1 mais;
- b. per almain 4 mais, sch'il permess è vegni retratg durant ils 2 onns precedents gia ina giada pervia d'ina cuntravenziun greva u mesauna;
- c. per almain 9 mais, sch'il permess è vegni retratg durant ils 2 onns precedents duas giadas pervia da cuntravenziuns almain mesaunas;
- d. per almain 15 mais, sch'il permess è vegni retratg durant ils 2 onns precedents duas giadas pervia da cuntravenziuns grevas;
- e. per in temp illimità, almain però per 2 onns, sch'il permess è vegni retratg durant ils 10 onns precedents trais giadas pervia da cuntravenziuns almain mesaunas; a questa mesira vegni renunzià, sche la persuna pertutgada n'ha commess nagina cuntravenziun, per la quala è vegnida pronunziada ina mesira

⁶⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 14 da dec. 2001, en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2002 2767, 2004 2849; BBl 1999 4462).

⁶⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. d'oct. 2016 (AS 2012 6291, 2015 2583; BBl 2010 8447).

⁶⁶ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2012 6291, 2013 4669; BBl 2010 8447).

administrativa, durant almain 5 onns suenter che la privaziun dal permess è scadida;

f.⁶⁷ per adina, sch'ìl permess è vegnì retratg durant ils 5 onns precedents tenor la litera e u tenor l'artitgel 16c alinea 2 litera d.

Art. 16c⁶⁸

Privaziun dal permess da manischar suenter ina cuntravenziun greva

¹ Ina cuntravenziun greva commetta, tgi che:

- a. violescha grevamain las reglas da traffic e chaschuna u prenda en cumpra in privel serius per la segirezza d'autras persunas;
- b.⁶⁹ maina in vehichel a motor en in stadi d'alcoholisaziun cun ina concentraziun qualifitgada d'alcohol en il flad u en il sang (art. 55 al. 6);
- c. è inabel da manischar pervia da l'influenza da narcotics u da medicaments u per auters motivs e maina in vehichel a motor en quest stadi;
- d. s'oppona intenziunadamain u sa retira d'ina analisa dal sang, d'ina analisa da l'alcohol en il flad u d'ina outra examinaziun preliminar reglada dal Cussegl federal, ch'è vegnida ordinada u che vegn probablamain ordinada, ubain d'ina controlla medicala supplementara u impedescha l'intent da questas mesiras;
- e. fugia suenter avair blessà u mazzà ina persuna;
- f. maina in vehichel a motor malgrà che ses permess da manischar è vegnì retratg.

² Suenter ina cuntravenziun greva vegn retratg il permess per emprendre a manischar u il permess da manischar:

- a. almain 3 mais;
- a^{bis}.⁷⁰ almain 2 onns, sch'ina gronda ristga da chaschunar in accident cun persunas grevamain blessadas u cun victimas era avant maun perquai che reglas da traffic elementaras èn vengidas violadas intenziunadamain, particularmain cun betg resguardar massivamain la sveltezza maximala admissa, cun surpassar giagliardamain u cun sa participar ad ina cursa betg permissa da vehichels a motor; l'artitgel 90 alinea 4 è applicabel;
- b. per almain 6 mais, sch'ìl permess è vegnì retratg durant ils 5 onns precedents ina giada pervia d'ina cuntravenziun mesauna;

⁶⁷ Guardar er las disposiziuns finalas da la midada dals 14 da dec. 2001 a la fin da quest text.

⁶⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 14 da dec. 2001, en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2002 2767, 2004 2849; BBl 1999 4462).

⁶⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. d'oct. 2016 (AS 2012 6291, 2015 2583; BBl 2010 8447).

⁷⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBl 2010 8447).

- c. per almain 12 mais, sch'ìl permiss è vegnì retratg durant ils 5 onns precedents ina giada pervia d'ina cuntravenziun greva u duas giadas pervia da cuntravenziuns mesaunas;
- d. per in temp illimità, almain però per 2 onns, sch'ìl permiss è vegnì retratg durant ils 10 onns precedents duas giadas pervia da cuntravenziuns grevas u trais giadas pervia da cuntravenziuns almain mesaunas; a questa mesira vegni renunzià, sche la persuna pertutgada n'ha commess nagina cuntravenziun, per la quala è vegnida pronunziada ina mesira administrativa durant almain 5 onns suenter che la privaziun dal permiss è scadida;
- e.⁷¹ per adina, sch'ìl permiss è vegnì retratg durant ils 5 onns precedents tenor la litera d u tenor l'artitgel 16b alinea 2 litera e.

³ La durada da la privaziun dal permiss pervia d'ina cuntravenziun cunter l'alinea 1 litera f remplazza la durada che resta anc da la privaziun currenta.

⁴ Sche la persuna pertutgada ha manà in vehichel a motor malgrà ina privaziun tenor l'artitgel 16d, vegn decretà in temp da bloccada; quel correspunda a la durada minimala da privaziun ch'è prevista per questa cuntravenziun.

Art. 16c^{bis} 72

Privaziun dal permiss da manischar suenter ina cuntravenziun a l'exteriur

¹ Suenter ina cuntravenziun a l'exteriur vegn retratg il permiss per emprendre a manischar u il permiss da manischar:

- a. sch'ìgl è vegnì decretà in scumond da manischar a l'exteriur; e
- b. sche la cuntravenziun tenor ils artitgels 16b e 16c sto vegnir qualifitgada sco mesauna u sco greva.

² Cun fixar la durada da la privaziun ston las consequenzas dal scumond da manischar a l'exteriur vegnir resguardadas adequatamain per la persuna pertutgada. La durada minimala da la privaziun dastga vegnir sutpassada. Per las personas, davart las qualas il sistem d'infurmaziun per l'admissiun a la circulaziun na cuntegna naginas datas davart mesiras administrativas (art. 89c lit. d), na dastga la durada da la privaziun betg surpassar la durada dal scumond da manischar ch'è vegnida decretada al lieu dal malfatg a l'exteriur.⁷³

⁷¹ Guardar er las disposiziuns finalas da la midada dals 14 da dec. 2001 a la fin da quest text.

⁷² Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da mars 2008, en vigur dapi il 1. da sett. 2008 (AS 2008 3939; BBI 2007 7617).

⁷³ Versiun da la terza frasa tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2019 (AS 2012 6291, 2018 4985; BBI 2010 8447).

Art. 16d⁷⁴

Privaziun
dal permess da
manischar pervia
d'invalidad da
manischar
vehichels

¹ Il permess per emprender a manischar u il permess da manischar vegn retratg ad ina persuna per in temp illimità:

- a. sche sia capacitad da prestaziun corporala e spiertala na basta betg u betg pli per manar en moda segira in vehichel a motor;
- b. sch'ella patescha d'ina dependenza ch'excluda l'abilitad da manischar;
- c. sch'ella na garantescha betg – pervia da ses cumportament fin ussa – ch'ella – cun manar in vehichel a motor – vegnia ad observar en il futur las prescripziuns ed a prender resguard dals conumans.

² Sche la privaziun tenor l'alinea 1 remplazza la privaziun tenor ils artitgels 16a–c, vegn collià cun ella in temp da bloccada che vala fin a la scadenza da la durada minimala da la privaziun ch'è prevista per la cuntravenziun commessa.

³ Il permess vegn retratg per adina:

- a. a persunas incurregiblas;
- b. a persunas, las qualas èn vegnidas privadas da lur permess durant ils ultims 5 onns gia ina giada sin basa da l'artitgel 16c alinea 2 litera a^{bis}.⁷⁵

Art. 17⁶

Reconcessiun
dal permess da
manischar

¹ Il permess per emprender a manischar u il permess da manischar ch'è vegnì retratg per in tschert temp po vegnir reconcedì il pli baud 3 mais avant la fin da la durada da la privaziun, sche la persuna pertutgada ha frequentà ina scolaziun posteriura renconuschida da l'autorità. La durada minimala da la privaziun na dastga betg vegnir sutpassada.

² Il permess per emprender a manischar u il permess da manischar ch'è vegnì retratg per almain 1 onn po vegnir reconcedì cundiziunadamain e cun obligaziuns, sch'il cumportament da la persuna pertutgada mussa che las mesiras administrativas han ademplì lur intent. La durada minimala da la privaziun e dus terzs da la durada da la privaziun decretada ston però esser passads.

⁷⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 14 da dec. 2001, en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2002 2767, 2004 2849; BBl 1999 4462).

⁷⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBl 2010 8447).

⁷⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 14 da dec. 2001, en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2002 2767, 2004 2849; BBl 1999 4462).

³ Il permiss per emprender a manischar u il permiss da manischar ch'è vegni retratg per in temp illimità po vegnir reconcedi cundiziunadamain e cun obligaziuns, sch'in eventual temp da bloccada legal u decretà è scadi e sche la persuna pertutgada cumprova d'avair eliminà la mancanza che ha exclus sia abilitad da manischar.

⁴ Il permiss da manischar ch'è vegni retratg per adina po mo vegnir reconcedi sut las cundiziuns da l'artitgel 23 alinea 3. Sche la privaziun è vegnida fatga sin basa da l'artitgel 16d alinea 3 litera b, po il permiss vegnir reconcedi il pli baud suenter 10 onns e mo sut la cundiziun che da l'expertisa psicologica da traffic saja resultà in giudicament positiv.⁷⁷

⁵ Sche la persuna pertutgada n'observa betg las cundiziuns u sch'ella fa en autra moda abus da la confidenza ch'ella ha survegni, sto il permiss puspè vegnir retratg.

2. secziun Vehichels senza motor e lur manischnzs

Art. 18

Velos

¹ Ils velos ston correspunder a las prescripziuns.⁷⁸

² Il Cussegl federal decretescha prescripziuns davart la construcziun e davart l'equipament dals velos e da lur chars annexs.⁷⁹

³ Ils chantuns pon far controllas dals velos.

Art. 19

Ciclistas

¹ Uffants che n'han betg anc adempli lur 6avel onn da vegliadetgna dastgan ir cun velo sin vias principalas mo sut la surveglianza d'ina persuna ch'è almain 16 onns veglia.⁸⁰

² Tgi che patescha d'ina malsogna corporala u spiertala u d'ina dependenza ch'excluda l'ir cun velo en moda segira, na dastga betg ir cun velo. L'autoritàd po scumandar ad ina tala persuna d'ir cun velo.⁸¹

⁷⁷ Integrà la segunda frasa tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBI 2010 8447).

⁷⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dal 1. d'oct. 2010, en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 4925; BBI 2010 4137 4149).

⁷⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dal 1. d'oct. 2010, en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 4925; BBI 2010 4137 4149).

⁸⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBI 2010 8447).

⁸¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBI 2010 8447).

³ En medema moda e maniera po il chantun da domicil scumandar d'ir cun velo ad in cyclist che ha periclità il traffic grevamain u pliras giadas u ch'è in cun velo en in stadi d'alcoholisaziun. La durada minimala dal scumond d'ir cun velo importa 1 mais.⁸²

⁴ Cyclists, davart la qualificaziun dals quals existan dubis, pon vegnir suttamess ad in examen.

Art. 20⁸³

Auters vehichels Il Cussegl federal fixescha las dimensiuns dals auters vehichels u resguarda en quest connex particularmain ils basegns da l'agricultura e da la selvicultura.

Art. 21⁸⁴

Viturins ¹ Tgi che ha cumpleni il 14avel onn da vegliadetgna, dastga guidar manadiras.

² Tgi che patescha d'ina malsogna corporala u spiertala u d'ina dependenza ch'excluda il guidar en moda segira d'ina manadira, na dastga betg guidar ina manadira. L'autorità po scumandar ad ina tala persuna da guidar ina manadira.

3. secziun Disposiziuns cuminaivlas

Art. 22

Autorità cumpetenta ¹ Ils documents ed ils permiss vegnan concedids e retratgs da las autoritàs administrativas. Competent per vehichels è il chantun da staziunament, per manischnunz il chantun da domicil. Il Cussegl federal po desister dal barat dal permiss da manischar en cas d'ina midada da domicil e prevar permiss federals per vehichels da militar e per lur manischnunz.⁸⁵

² Las medemas reglas valan per controllas da vehichels e da manischnunz sco er per las ulteriuras mesiras ch'èn previsas en quest titel.

⁸² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da mars 1975, en vigur dapi il 1. d'avust 1975 (AS 1975 1257 1268 art. 1; BBl 1973 II 1173).

⁸³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 19 da dec. 1997, en vigur dapi ils 15 da matg 1998 (AS 1998 1438; BBl 1997 IV 1223).

⁸⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBl 2010 8447).

⁸⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 14 da dec. 2001, en vigur dapi il 1. d'avr. 2003, cun excepziun da la segunda part da la terza frasa en vigur dapi il 1. da favr. 2005 (AS 2002 2767, 2004 5053 art. 1 al. 1; BBl 1999 4462).

³ Per vehichels senza in lieu da staziunament fix e per manischunzs senza domicil en Svizra è decisiv il lieu, nua ch'els sa chattan per il pli. En cas da dubi è cumpetent il chantun, che introducescha la procedura sco emprim.

Art. 23

Procedura e durada da la valaivladad

¹ La refusa u la privaziun d'in document dal vehichel u d'in permiss da manischar, sco er il scumond d'ir cun velo u da guidar ina manadira ston vegnir communitgads en scrit e ston vegnir motivads. Avant che privar ina persuna dal permiss da manischar u avant che decretar in scumond da manischar sto la persuna pertutgada vegnir tadlada per regla.

² Il chantun che survegn enconuschientscha d'in motiv per ina tala mesira po proponer ina tala al chantun cumpetent; el po proponer quella er a la Confederaziun, sche quella è cumpetenta.

³ Sch'ina mesira drizzada cunter in manischunz ha durà 5 onns, sto l'autorità dal chantun da domicil – sin dumonda – prender ina nova disposiziun, sch'i vegn fatg valair crediblamain che las premissas èn crudadas davent. Sche la persuna pertutgada ha midà ses domicil, sto vegnir consultà il chantun che ha decretà la mesira avant che quella vegnia abolida.

Art. 24⁸⁶

Recurs

¹ La procedura da recurs sa drizza tenor las disposiziuns generalas da l'Organisaziun giudiziala.

² Il dretg da far recurs han er:

- a. l'autorità d'emprima istanza che dispona cunter la decisiun d'ina istanza chantunala da recurs che na dependa betg da l'administraziun;
- b. l'autorità cumpetenta d'in chantun che ha proponì ina mesira ad in auter chantun.

Art. 25

Cumplettaziun da las prescripziuns d'admissiun

¹ Il Cussegl federal po excluder las spezias da vehichels qua sutvart e lur chars annexs sco er lur manischunzs per part u dal tuttafatg da las disposiziuns da quest titel e decretar – sche necessari – prescripziuns complementaras per els:

⁸⁶ Versiun tenor la cifra 73 da l'aggiunta da la LF dals 17 da zer. 2005 davart il TAF, en vigor dapi il 1. da schan. 2007 (AS 2006 2197; BBl 2001 4202).

- a. velos cun motor auxiliar, charrets a maun a motor ed auters vehichels che han in motor da pitschna prestaziun u che cuntanschan pitschnas sveltezzas sco er tals che vegnan duvrads da rar sin vias publicas;
- b. vehichels a motor duvrads per il militar;
- c. tractors agriculs, dals quals la sveltezza è limitada, sco er chars annexs agriculs;
- d. maschinas da lavur e chars a motor.

² Il Cussegl federal decretescha prescripziuns davart:

- a. las glischs ed ils reflecturs dals vehichels stradals senza motor;
- b. vehichels a motor e velos esters e lur manischunzs sco er documents da l'auto e permiss da manischar internaziunals;
- c.⁸⁷ magisters d'autoscola e lur vehichels;
- d. documents e numers d'immatriculaziun, inclusiv tals che vegnan emess a curta vista per vehichels a motor e chars annexs controllads u betg controllads sco er per interpresas dal mastergn da vehichels a motor;
- e. la moda da signalisar vehichels spezial;
- f.⁸⁸ signals d'avertiment spezial ch'èn resalvads a vehichels dals pumpiers, da la sanidad, da la polizia e da la duana, sche quels vegnan duvrads per incumbensas da polizia, sco er signals d'avertiment dals vehichels da las interpresas da transport concessionadas sin las rutas postalas da muntogna;
- g. reclamas vi da vehichels a motor;
- h.⁸⁹ ...
- i. apparats per registrar il temp da viadi, la sveltezza u chaussas sumegliantas; el prescriva tals indrizs, en spezial per controllar il temp da lavur dals manischunzs professiunals da vehichels a motor sco er eventualmain per vehichels da personas ch'èn vengidas chastiadadas, perquai ch'ellas èn charradas memia svelt.

³ Suentor avair consultà ils chantuns fixescha il Cussegl federal prescripziuns davart:

- a. las pretensiuns minimalas, a las qualas ils manischunzs da vehichels a motor ston satisfacer en vista corporala e psichica;
- b. l'execuziun da las controllas da vehichels e da manischunzs;

⁸⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da mars 1975, en vigur dapi il 1. d'avust 1975 (AS **1975** 1257 1268 art. 1; BBl **1973** II 1173).

⁸⁸ Versiun tenor la cifra II 12 da la LF dals 20 da mars 2009 davart la refurma da la viafier 2, en vigur dapi il 1. da schan. 2010 (AS **2009** 5597; BBl **2005** 2415, **2007** 2681).

⁸⁹ Aboli tras la cifra I da la LF dal 1. d'oct. 2010, cun effect dapi il 1. da schan. 2012 (AS **2011** 4925; BBl **2010** 4137 4149).

- c. las pretensiuns minimalas als experts che fan las controllas;
- d. la locaziun da vehichels a motor a persunas che guidan sezzas;
- e.⁹⁰ il cuntegn e la dimensiun da l'examinaziun da l'abilitad da manischar sco er il proceder en cas da dubi;
- f.⁹¹ las pretensiuns minimalas a las persunas ch'examineschan l'abilitad da manischar, a la procedura d'examinaziun ed a la garanzia da qualidad.

3bis ...⁹²

4 ...⁹³

III. titel Reglas da traffic

Art. 26

Regla
fundamentala

¹ Mintgin sto sa cumportar en il traffic uschia, ch'el ni impedescha ni pericletescha ils auters che dovran la via conform a l'urden.

² Precauziun particulara vala envers uffants, persunas malsaunas e persunas attempadas e medemamain sch'i para ch'in utilisader da la via na vegnia betg a sa cumportar correctamain.

1. secziun Reglas per tut ils utilisaders da la via

Art. 27

Observar signals,
marcaziuns
e directives

¹ Signals e marcaziuns sco er las directives da la polizia èn d'observar. Ils signals e las marcaziuns han la precedenza envers las reglas generalas; las directives da la polizia han la precedenza envers las reglas generalas, ils signals e las marcaziuns.

² Als vehichels dals pumpiers, da la sanidad, da la polizia e da la duana sto la via vegnir dada libra immediatamain, cur ch'ins percepescha ils signals d'avertiment speziels. Sche necessari ston ils vehichels sa fermar.⁹⁴

⁹⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da fan. 2016 (AS 2012 6291, 2015 2581, 2016 2307; BBl 2010 8447). Per la versiun originala da l'art. 25 al. 3, lit. e anc en vigur guardar la fin dal text.

⁹¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da fan. 2016 (AS 2012 6291, 2015 2581, 2016 2307; BBl 2010 8447).

⁹² Integrà tras la cifra I da la LF dals 6 d'oct. 1989 (AS 1991 71; BBl 1986 III 209). Aboli tras la cifra I da la LF dals 14 da dec. 2001, cun effect dapi il 1. da dec. 2005 (AS 2002 2767, 2004 5053 art. 1 al. 2; BBl 1999 4462).

⁹³ Aboli tras la cifra I 23 da la LF dals 9 d'oct. 1992 davart la reducziun d'agids finanziaus e d'indemnisaziuns, cun effect dapi il 1. da schan. 1993 (AS 1993 325; BBl 1992 III 349).

⁹⁴ Versiun tenor la cifra 14 da l'aggiunta da la Lescha da duana dals 18 da mars 2005, en vigur dapi il 1. da matg 2007 (AS 2007 1411; BBl 2004 567).

Art. 28

Cumportament
avant surpassadis
da viafier

Davant surpassadis da viafier ston ins sa fermar, sche las barrieras sa serran u sch' ils signals inditgeschan da sa fermar; nua che barrieras u signals mancan, ston ins sa fermar, sche trens s' avischinan.

2. secziun Reglas per il traffic da vehichels**I. Reglas generalas****Art. 29**

Garanzia
da segirezza

Vehichels dastgan mo circular, sch'els èn en in stadi da funcziunament perfetg e sch'els correspundan a las prescripziuns. Els ston esser construids e mantegnids uschia, che las reglas da traffic pon vegnir observadas, ch' ils manischunzs, ils passagiers ed auters utilisaders da la via na vegnan betg periclitads ed uschia, che las vias na vegnan betg donnegiadas.

Art. 30

Passagiers,
chargia,
chars annexs

¹ Sin vehichels a motor e sin velos dastga il manischunz prender cun sai persunas mo sin ils posts ch'èn endrizzads per quest intent. Il Cussegl federal po prevar excepziuns; el decretescha prescripziuns davart il transport da persunas cun chars annexs.⁹⁵

² Ils vehichels na dastgan betg vegnir surchargiads. La chargia sto esser fixada uschia, ch'ella na periclitescha u na mulesta nagin e ch'ella na po betg crudar giu. Chargias che tanschan sur il vehichel ora ston esser signalisadas da di e da notg en moda bain visibla.

³ Per trair chars annexs e per runar davent vehichels dastgan mo vegnir duvrads vehichels a motor, sche la forza da tracziun ed ils frains èn suffizients e sch' il rentagl è segir.

⁴ Il Cussegl federal decretescha prescripziuns davart il transport d' animals sco er da substanzas e d' objects nuschaivels per la sanadad u disgustus.⁹⁶

⁵ El decretescha prescripziuns davart il transport da rauba privlusa. El fixescha ils trajects, sin ils quals vehichels cun rauba privlusa na dastgan – pervia da las relaziuns localas u cun l' intent da diriger il traffic – betg circular u circular mo cun restricziuns. Per containers da rauba privlusa regla el:

⁹⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da mars 1975, en vigur dapi il 1. d' avust 1975 (AS **1975** 1257 1268 art. 1; BBl **1973** II 1173).

⁹⁶ Versiun tenor la cifra II 2 da l' agiunta da la LF dals 25 da sett. 2015 davart il transport da rauba, en vigur dapi il 1. da fan. 2016 (AS **2016** 1845; BBl **2014** 3827).

- a. la procedura per controllar la conformitad cun las pretensiuns fundamentalas;
- b. la procedura per renconuscher posts independents ch'èn incumbads cun valitaziuns da conformitad.⁹⁷

Art. 31

Avair sut
controlla
il vehichel

¹ Il manischnunz sto adina avair sut controlla il vehichel uschia, ch'el po ademplir sias obligaziun da precauziun.

² Tgi che n'ha betg las capacitads corporalas e spiertalas necessarias da manischar in vehichel, perquai ch'el è sut influenza d'alcohol, da narcotics u da medicaments u pervia d'auters motivs, vala durant quest temp sco inabel da manischar e na dastga betg manischar in vehichel.⁹⁸

^{2bis} Il Cussegl federal po scumandar a las suandantas gruppas da persunas da manischar sut l'influenza d'alcohol:

- a. a las persunas che fan transports da persunas transcunfinals u concessiunads sin via (art. 8 al. 2 da la LF dals 20 da mars 2009⁹⁹ davart il transport da persunas ed art. 3 al. 1 da la LF dals 20 da mars 2009¹⁰⁰ davart l'admissiun d'interpresas al transport sin via);
- b. a las persunas che fan transports professiunals da persunas u transports da rauba cun vehichels a motor grevs u che transportan rauba privlusa;
- c. als magisters d'autoscola;
- d. als titulars d'in permiss per emprender a manischar;
- e. a las persunas che accumpognan viadis d'emprender a manischar;
- f. als titulars d'in permiss da manischar a prova.¹⁰¹

^{2ter} Il Cussegl federal fixescha la concentraziun d'alcohol en il flad ed en il sang, a partir da la quala il manischar vegn considerà sco manischar sut l'influenza d'alcohol.¹⁰²

³ Il manischnunz sto procurar ch'el na vegnia impedi ni tras la chargia ni en autra moda. Ils passagiers n'al dastgan betg impedir u disturbar.

⁹⁷ Integrà tras la cifra II 2 da l'aggiunta da la LF dals 25 da sett. 2015 davart il transport da rauba, en vigor dapi il 1. da fan. 2016 (AS 2016 1845; BBI 2014 3827).

⁹⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 14 da dec. 2001, en vigor dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2002 2767, 2004 2849; BBI 1999 4462).

⁹⁹ SR 745.1

¹⁰⁰ SR 744.10

¹⁰¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigor dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2012 6291, 2013 4669; BBI 2010 8447).

¹⁰² Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigor dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2012 6291, 2013 4669; BBI 2010 8447).

Art. 32

Sveltezza

¹ La sveltezza sto adina vegnir adattada a las circumstanzas, cunzunt a las particularitads dal vehichel e da la chargia, sco er a las relaziuns da la via, dal traffic e da la vista. Nua ch'il vehichel pudess disturbar il traffic èsi da charrar plaun e sche necessari da sa fermar, cunzunt avant lieus nunsurvesaivels, avant cruschadas betg bain survesaivlas sco er avant surpassadis da viafier.

² Il Cussegl federal limitescha la sveltezza dals vehichels a motor sin tut las vias.¹⁰³

³ Per tscherts trajects po la sveltezza maximala fixada dal Cussegl federal vegnir auzada u sbassada tras l'autorità cumpetenta mo sin basa d'ina expertisa. Il Cussegl federal po prevaire excepziuns.¹⁰⁴

⁴ ...¹⁰⁵

⁵ ...¹⁰⁶

Art. 33Obligaziuns
envers ils peduns

¹ Il manischnun sto pussibilitar en moda adequata als peduns da traversar il vial.¹⁰⁷

² Davant strivlas melnas sto il manischnun charrar spezialmain precaut e sche necessari sa fermar per laschar la precedenza als peduns ch'èn gia sin la strivla melna u ch'èn londervi da passar sin quella.¹⁰⁸

³ Tar las fermadas dals meds da transport publics sto vegnir preni resguard da personas ch'entran e che sortan da quests vehichels.

II. Singulas manevas da traffic**Art. 34**Circulaziun
a dretga

¹ Ils vehichels ston adina charrar a dretga, sin vias ladas entaifer il vial dretg. Els ston charrar tant sco pussaivel per lung da l'ur dretg da la via, en spezial sch'els charreschan plaun u sin trajects nunsurvesaivels.

¹⁰³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da mars 1975, en vigur dapi il 1. da schan. 1977 (AS 1975 1257, 1976 2810 cifra II al. 2; BBl 1973 II 1173).

¹⁰⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 14 da dec. 2001, en vigur dapi il 1. da schan. 2003 (AS 2002 2767; BBl 1999 4462).

¹⁰⁵ Aboli tras la cifra I da la LF dals 14 da dec. 2001, cun effect dapi il 1. da dec. 2005 (AS 2002 2767; BBl 1999 4462).

¹⁰⁶ Aboli tras la cifra I da la LF dals 20 da mars 1975, cun effect dapi il 1. da schan. 1977 (AS 1975 1257, 1976 2810 cifra II al. 2; BBl 1973 II 1173).

¹⁰⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 23 da zer. 1961, en vigur dapi il 1. da schan. 1963 (AS 1962 1362 1364 art. 99 al. 2; BBl 1961 I 405).

¹⁰⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 23 da zer. 1961, en vigur dapi il 1. da schan. 1963 (AS 1962 1362 1364 art. 99 al. 2; BBl 1961 I 405).

² Sin vias cun lingias da segirezza èsi adina da charrar a dretga da questas lingias.

³ Il manischnunz che vul midar sia direcziun da viadi, saja quai per sviar a dretga u a sanestra, per surpassar, per s'enviar u per midar il vial, sto prender resguard dals vehichels che vegnan encunter e dals vehichels che suondan.

⁴ Envers tut ils utilisaders da la via èsi da tegnair avunda distanza, en spezial cun cruschar e cun surpassar sco er cun charrar in sper l'auter ed in davos l'auter.

Art. 35

Cruschar,
surpassar

¹ Da cruschar èsi a dretga, da surpassar a sanestra.

² Surpassar e passar sper obstachels vi è mo permess, sch'il spazi necessari è liber e sch'il cuntertraffic na vegn betg impedi. Sch'il traffic circulescha en colonna, dastgan ins mo surpassar, sch'ins è segir ch'ins po turnar a temp sin il vial oriund senza impedir auters vehichels.

³ Tgi che surpassa sto prender in resguard spezial dals ulteriurs utilisaders da la via, particularmain da quels ch'el vul surpassar.

⁴ En curvas nunsurvevaivlas, sin surpassadis da viafier senza barrieras e directamain davant tals sco er davant muttas èsi scumandà da surpassar; sin cruschadas dastgan ins mo surpassar, sch'ellas èn survevaivlas e sch'il dretg da precedenza dals auters na vegn betg restrenschì.

⁵ Vehichels na dastgan betg vegnir surpassads, sch'il manischnunz mussa l'intenziun da sviar a sanestra u sch'el sa ferma davant ina strivla melna per pussibilitar als peduns da traversar la via.

⁶ Vehichels ch'èn s'enviads per sviar a sanestra dastgan vegnir surpassads mo a dretga.

⁷ Als vehichels che s'avischinan e che circuleschan pli svelto è la via da dar liber per surpassar. Tgi che vegn surpassà, na dastga betg augmentar la sveltezza.

Art. 36

S'enviar,
precedenza

¹ Tgi che vul sviar a dretga sto sa tegnair a l'ur dretg da la via, tgi che vul sviar a sanestra sto sa tegnair vers il center da la via.

² Sin cruschadas ha il vehichel che vegn da dretga la precedenza. Sin vias principalas signalisadas han ils vehichels la precedenza, er sch'els vegnan da sanestra. Resalvada resta la regulaziun tras signals u tras la polizia.

³ Avant che sviar a sanestra èsi da dar la precedenza als vehichels che vegnan encunter.

⁴ Sch' il manischunz vul integrar ses vehichel en la circulaziun, vul volver u vul charrar enavos cun quel, na dastga el betg impedir ils auters utilisaders da la via; quels han la precedenza.

Art. 37

Sa fermar, parcar ¹ Il manischunz che vul sa fermar sto prender uschenavant sco pussaivel resguard dals vehichels che suondan.

² Vehichels na dastgan betg sa fermar u vegnir parcads là, nua ch'els pudessan impedir u periclitlar il traffic. Sche pussaivel ston els vegnir parcads sin piazzas da parcar.

³ Il manischunz sto segirar adequatamain il vehichel avant che bandunar quel.

Art. 38

Cumportament envers il tram ¹ Al tram èsi da dar liber il binari e da laschar la precedenza.

² Il tram en moviment vegn surpassà a dretga. Sche quai n'è betg pussaivel, dastga il tram vegnir surpassà a sanestra.

³ Il tram ch'è sa fermà dastga vegnir cruschà e surpassà mo plaun. Nua ch'ì dat inslas da segirezza vegn il tram surpassà a dretga, uschiglio mo a sanestra.

⁴ En cas da basegn sto il manischunz sviar a sanestra, sch'in tram vegn encunter ad el per lung da l'ur dretg da la via.

III. Mesiras da segirezza

Art. 39

Dar segns ¹ Mintga midada da direcziun sto vegnir inditgada cun l'indicatur da direcziun u cun clers segns cun il maun. Quai vala cunzunt per:

- a. s'enviar, midar il vial e sviar;
- b. surpassar e volver;
- c. integrar in vehichel en la circulaziun e sa fermar a l'ur da la via.

² Il manischunz che dat segns sto tuttina avair la precauziun necessaria.

Art. 40

Signals
d'avertiment

Nua che la segrezza dal traffic pretenda quai, sto il manischunz avertir ils ulteriurs utilisaders da la via. Signals d'avertiment nunnecessaris ed exagerads èn da tralaschar. Signals d'appel cun l'indriz d'avertiment èn scumandads.

Art. 41

Illuminaziun
dal vehichel

¹ Ils vehichels a motor ston adina esser illuminads, durant ch'els èn en viadi; ils auters vehichels mo a partir dal far notg fin a l'alva ed en cas da nauscha visibilitad.¹⁰⁹

² Vehichels parcads e vehichels betg motorisads cun pliras rodas sin la medema axa ston esser illuminads a partir dal far notg fin a l'alva ed en cas da nauscha visibilitad, auter che sin plazzas da parcar u en lieus sclerids suffizientamain da l'illuminaziun da las vias.¹¹⁰

^{2bis} Per tscherts cas po il Cussegl federal prevair reflecturs empè da glischs.¹¹¹

³ Ils vehichels na dastgan avair naginas glischs cotschnas davantvart e naginas glischs alvas davosvart. Il Cussegl federal po permetter excepziuns.

⁴ L'illuminaziun sto vegnir duvrada uschia, che nagin na vegn tschorventà nunnecessariamain.

Art. 42

Evitar mulestas

¹ Il manischunz sto tralaschar mintga mulesta evitabla envers ils utilisaders da la via ed envers ils abitants per lung da la via, en spezial tras canera, pulvra, fim e spizza, ed evitar tant sco pussaivel da tementar animals.

² Il diever d'autpledaders sin vehichels a motor è scumandà, auter che per infurmar ils passagiers. L'autoridad cumpetenta tenor il dretg chantunal po permetter excepziuns en cas singuls.

¹⁰⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2012 6291, 2013 4669; BBl 2010 8447).

¹¹⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2012 6291, 2013 4669; BBl 2010 8447).

¹¹¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2012 6291, 2013 4669; BBl 2010 8447).

IV. Reglas per cas spezialas

Art. 43

Separaziun
dal traffic

¹ Vias che n'èn betg adattadas per il traffic da vehichels a motor u per velos u che n'èn evidentamain betg previsas per quest intent, sco vias e sendas da viandar, na dastgan betg vegnir duvradas da tals vehichels.

² Il passape è reservà als peduns, la via da velos als ciclists. Il Cussegl federal po prevair excepziuns.

³ Sin vias reservadas als vehichels a motor dastgan charrar mo ils geners da vehichels a motor ch'èn designads dal Cussegl federal. Als peduns è l'access scumandà; als vehichels a motor è l'access permess mo en ils lieus previs per quest intent. Il Cussegl federal po decretar prescripziuns d'utilisaziun e reglas da traffic spezialas.

Art. 44

Vials,
circulaziun
en colonna

¹ Sin vias ch'èn divididas en plirs vials che mainan il traffic en la medema direcziun dastga il manischnunz mo bandunar ses vial, sch'el na pericletescha betg l'ulteriur traffic.

² Il medem vala tenor il senn, sche colonnas da vehichels charreschan ina sper l'otra en la medema direcziun sin vias ladas che n'èn betg divididas en vials.

Art. 45

Vias fitg
pendentas,
vias da
muntogna

¹ Sin vias cun gronda pendenza e sin vias da muntogna èsi da charrar uschia, ch'ìls frains na vegnan betg strapatschads. Nua ch'ìgl è difficil da cruschar, sto en emprima lingia il vehichel che va aval sa fermar a temp. Sch'ì n'è betg pussaivel da cruschar, sto il vehichel che va aval charrar enavos, nun che l'auter saja evidentamain pli datiers d'in lieu da guntgida.

² Per las vias da muntogna po il Cussegl federal decretar ulteriuras prescripziuns e prevair excepziuns da las reglas da traffic.

V. Categorijs spezialas da vehichels

Art. 46

Reglas
per ciclists

¹ Ils ciclists ston duvrar las vias e las strivlas da velos.

² Ils ciclists na dastgan betg charrar in sper l'auter. Il Cussegl federal po prevair excepziuns.¹¹²

¹¹² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da mars 1975, en vigur dapi il 1. da schan. 1977 (AS 1975 1257, 1976 2810 cifra II al. 2; BBl 1973 II 1173).

3 ...¹¹³

4 Ils ciclists na dastgan betg sa laschar trair da vehichels u d'animals.

Art. 47

Reglas per
motociclists

¹ Ils motociclists na dastgan betg charrar in sper l'auter, nun che quai saja inditgà cur ch'els charreschan en ina colonna da vehichels a motor.

² Sch'il traffic sto sa fermar, han ils motociclists da tegnair lur plazza en la colonna da vehichels.

Art. 48

Reglas per trams

Las reglas da traffic da questa lescha valan er per trens che circuleschan sin las vias, uschenavant che quai è pussaivel en vista a las particularitads da quests vehichels, da lur manaschi e dals stabiliments da viafier.

3. secziun Reglas per l'ulteriur traffic

Art. 49

Peduns

¹ Ils peduns ston duvrar ils passapes. Nua che tals mancan, ston els ir per lung da l'ur da la via e, sche privels spezials pretendan quai, in suenter l'auter. Sch'i na s'opponan naginas circumstanzas spezialas, ston els ir per lung da l'ur sanester da la via, en spezial la notg ordaifer ils lieus abitads.

² Ils peduns ston traversar il vial cun precauziun e sin la via la pli curta, sche pussaivel sin ina strivla melna. Els han la precedenza sin las strivlas melnas, na dastgan dentant betg passar nunspetgadamain sin quellas.¹¹⁴

Art. 50

Chavaltgaders,
animals

¹ Ils chavaltgaders ston ir per lung da l'ur dretg da la via.

² Muvel na dastga betg vegnir laschà senza surveglianza sin la via, auter ch'en territoris da pastgira signalisads.

³ Scossas u muntaneras ston vegnir accumpagnadas d'in dumber sufficient da pasters; la vart sanestra da la via sto sche pussaivel vegnir laschada libra per l'ulteriur traffic. Singuls animals ston vegnir manads per lung da l'ur dretg da la via.

¹¹³ Aboli tras la cifra I da la LF dals 20 da mars 1975, cun effect dapi il 1. da schan. 1977 (AS 1975 1257, 1976 2810 cifra II al. 2; BBl 1973 II 1173).

¹¹⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 23 da zer. 1961, en vigur dapi il 1. da schan. 1963 (AS 1962 1362 1364 art. 99 al. 2; BBl 1961 I 405).

⁴ Duvrond las vias publicas ston ils chavaltgaders ed ils manaders d'animals observar tenor il senn las reglas dal traffic da vehichels (s'enviar, precedenza, dar segns e.u.v.).

4. secziun Cumportament en cas d'accidents

Art. 51

¹ Sch'i capita in accident, en il qual in vehichel a motor u in velo è involvi, ston tut las personas involvidas sa fermar immediatamain. Tenor pussaivladad ston ellas procurar per la segirezza dal traffic.

² Sch'igl ha dà blessads, ston tut las personas involvidas procurar per agid; personas betg involvidas sa gidan, uschenavant che quai po vegnir pretendi dad ellas. Las personas participadas, en emprima lingia ils manischunzs, ston infurmar la polizia. Tut las personas participadas, en spezial er passagiers, ston cooperar a la constataziun dals fatgs. Senza il consentiment da la polizia dastgan questas personas mo bandunar il lieu da l'accident, sch'ellas dovran sezzas agid ubain per clamar agid u per clamar la polizia.

³ Sch'igl ha mo dà donns materials, sto il donnegiader infurmar immediatamain il donnegià ed inditgar ses num e sia adressa. Sche quai n'è betg pussaivel, sto el infurmar immediatamain la polizia.

⁴ En cas d'accidents sin surpassadis da viafier ston las personas participadas infurmar immediatamain l'administraziun da la viafier.

5. secziun Occurrenzas sportivas, viadis d'emprova

Art. 52

Occurrenzas sportivas

¹ Cursas cun vehichels a motor sin circuits publices èn scumandadas. Il Cussegl federal po permetter singulas excepziuns u extender il scumond sin auters geners da cursas cun vehichels a motor; prendend sia decisiun resguarda el cunzunt las pretensiuns da la segirezza dal traffic e da l'instrucziun da traffic.

² Per autras occurrenzas sportivas cun vehichels a motor e cun velos sin vias publicas dovri la permissiun dals chantuns, sin il territori dals quals las occurrenzas han lieu; exceptads da quai èn viadis d'excursiun.

³ La permissiun dastga mo vegnir dada, sche:

- a. ils organisaturs garanteschon che las occurrenzas hajan lieu en moda irreproschabla;
- b. las pretensiuns dal traffic permettan quai;
- c. i vegnan prendidas las mesiras da segirezza necessarias;

d. l'assicuranza da responsabladad prescritta è vegnida concludida.

⁴ L'autorità chantunala po permetter excepziuns da las prescripziuns da traffic, sch'igl èn vegnidas prendidas mesiras da segirezza sufficientas.

Art. 53

Viadis
d'emprova

Per viadis d'emprova, tar ils quals las reglas da traffic u las prescripziuns davart ils vehichels na pon betg vegnir observadas, dovri la permissiun dals chantuns, sin il territori dals quals ils viadis han lieu; quests chantuns ordineschan las mesiras da segirezza necessarias.

6. secziun Disposiziuns executivas

Art. 53^{a115}

Controllas dal
traffic pesant

Per far valair las prescripziuns dal dretg davart il traffic sin via e per cuntanscher las finamiras da la Lescha dals 8 d'october 1999¹¹⁶ davart il transferiment dal traffic fan ils chantuns controllas dal traffic pesant sin via, tegnend quint da la periclitaziun augmentada.

Art. 54¹¹⁷

Cumpetenzas
spezialas da
la polizia

¹ Sche la polizia constatescha ch'i circuleschan vehichels che n'èn betg admess, vehichels, dals quals il stadi u la chargia periclitescha il traffic, u vehichels che chaschunan canera evitabla, impedescha ella quels da charrar vinavant. Ella po confiscar il document dal vehichel e sche necessari er il vehichel.

² La polizia po fermar vehichels a motor grevs destinads al transport da rauba che na cuntanschan betg la sveltezza minimala prescritta ed als obligar da turnar enavos.

³ Sch'in manischnun è en in stadi ch'excluda da manar en moda segira il vehichel u sch'il manischnun na dastga – per in auter motiv previs da la lescha – betg manischar, l'impedescha la polizia da charrar vinavant e confiscescha il permiss da manischar.

¹¹⁵ Integrà tras l'art. 6 cifra 2 da la LF dals 8 d'oct. 1999 davart il transferiment dal traffic (AS 2000 2864; BBI 1999 6128). Versiun tenor la cifra II 18 da la LF dals 6 d'oct. 2006 davart la nova concepziun da la gulivaziun da finanzas e da la repartiziun da las incumbensas tranter la Confederaziun ed ils chantuns (NGF), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 5779; BBI 2005 6029).

¹¹⁶ SR 740.1

¹¹⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBI 2010 8447).

⁴ Sch'in manischnunz d'in vehichel a motor è sa mussà sco spezialmain privlus, perquai ch'el ha violà grevmain reglas da traffic impurtantas, al po la polizia confiscar immediatamain il permess da manischar.

⁵ Permess da manischar confiscads da la polizia ston vegnir transmess immediatamain a l'autorità da privaziun; quella decida senza retard davart la privaziun. Fin a la decisiun da l'autorità ha la confiscaziun tras la polizia l'effect d'ina privaziun.

⁶ Sche la polizia constatescha ch'i circuleschan vehichels che na correspundan betg a las disposiziuns davart il transport da persunas u davart l'admissiun sco interpresa da transport sin via, po ella impedir quests vehichels da charrar vinavant, confiscar ils documents dals vehichels e sche necessari er ils vehichels.

Art. 55¹¹⁸

Constataziun
da l'inabilitad
da manischar

¹ Manischnunz ed utilisaders da la via involvids en accidents pon vegnir suttamess ad in'analisa da l'alcohol en il flad.

² Sche la persuna pertutgada mussa indizis d'ina inabilitad da manischar e sche quests indizis n'èn betg u betg mo d'attribuir a l'influenza d'alcohol, po ella vegnir suttamessa ad ulteriuras examinaziuns prelimineras, en spezial ad analisas da l'urin e da la spida.

³ In'analisa dal sang sto vegnir ordinada, sche:¹¹⁹

- a.¹²⁰ i èn avant maun indizis d'ina inabilitad da manischar che n'èn betg d'attribuir a l'influenza d'alcohol;
- b. la persuna pertutgada sa dosta cunter la realisaziun da l'analisa da l'alcohol en il flad, fugia da tala u impedescha l'intent da questa mesira;
- c.¹²¹ la persuna pertutgada pretenda la realisaziun d'ina analisa da l'alcohol en il sang.

^{3bis} In'analisa dal sang po vegnir ordinada, sche la realisaziun d'ina analisa da l'alcohol en il flad n'è betg pussaivla u betg adattada per constatar la cuntravenziun.¹²²

¹¹⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 14 da dec. 2001, en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2002 2767, 2004 2849; BBl 1999 4462).

¹¹⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. d'oct. 2016 (AS 2012 6291, 2015 2583; BBl 2010 8447).

¹²⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. d'oct. 2016 (AS 2012 6291, 2015 2583; BBl 2010 8447).

¹²¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. d'oct. 2016 (AS 2012 6291, 2015 2583; BBl 2010 8447).

¹²² Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. d'oct. 2016 (AS 2012 6291, 2015 2583; BBl 2010 8447).

⁴ Per motivs relevants po l'analisa dal sang vegnir fatga er cunter la voluntad da la persuna suspectada. Auters meds da cumprova per constatar l'inabilitad da manischar restan resalvads.

⁵ ...¹²³

⁶ L'Assamblea federala fixescha en in'ordinaziun:

- a. a partir da tge concentraziun d'alcohol en il flad e da tge concentraziun d'alcohol en il sang ch'ina inabilitad da manischar en il senn da questa lescha vegn supponida (stadi d'alcoholisaziun) independentamain d'autras cumprovas e da la supportabladad individuala d'alcohol;
- b. tge concentraziun d'alcohol en il flad e tge concentraziun d'alcohol en il sang che valan sco qualifitgadas.¹²⁴

^{6bis} Sch'igl è vegni mesirà tant la concentraziun d'alcohol en il flad sco er la concentraziun d'alcohol en il sang, è decisiva la concentraziun d'alcohol en il sang.¹²⁵

⁷ Il Cussegl federal:

- a. po fixar, per autras substanzas che reduceschan l'abilitad da manischar, a partir da tge concentraziun ch'ina inabilitad da manischar en il senn da questa lescha vegn supponida independentamain d'autras cumprovas e da la supportabladad individuala;
- b. decretescha prescripziuns davart las examinaziuns preliminaras (al. 2), davart il proceder en cas d'analisis da l'alcohol en il flad e d'analisis dal sang, davart l'evaluaziun da questas analisis sco er davart la controlla medicala supplementara da la persuna che vegn suspectada dad esser inabla da manischar;
- c. po prescriber che analisis fatgas tenor quest artitgel, en spezial analisis dal sang, dals chavels e da las unglas, vegnian evaluadas per constatar ina dependenza che reducescha l'abilitad da manischar d'ina persuna.

¹²³ Aboli tras la cifra II 21 da l'aggiunta 1 dal Cudesch da procedura penala dals 5 d'oct. 2007, cun effect dapi il 1. da schan. 2011 (AS **2010** 1881; BBI **2006** 1085).

¹²⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. d'oct. 2016 (AS **2012** 6291, **2015** 2583; BBI **2010** 8447).

¹²⁵ Integrà tras la cifra II 12 da la LF dals 20 da mars 2009 davart la refurma da la viafier 2 (AS **2009** 5597; BBI **2005** 2415, **2007** 2681). Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. d'oct. 2016 (AS **2012** 6291, **2015** 2583; BBI **2010** 8447).

Art. 56¹²⁶

Temp da lavur
e da paus dals
manischunzs
professionals
da vehichels
a motor

¹ Il Cussegl federal regla il temp da lavur e da preschientscha dals manischunzs professionals da vehichels a motor. El als garantisce in temp da paus quotidian sufficient sco er dis da paus, uschia ch'els na vegnan betg suttemess a pretensiuns pli grondas che quellas che las leschas prevesan per activitads cumparegliablas. El procura ch'i vegnia controllà en moda efficazia che questas disposiziuns vegnian observadas.

² Il Cussegl federal regla l'applicaziun da las disposiziuns davart il temp da lavur e da paus:

- a. sin ils manischunzs professionals che circuleschan a l'exteriur cun vehichels a motor immatriculads en Svizra;
- b. sin ils manischunzs professionals che circuleschan en Svizra cun vehichels a motor immatriculads a l'exteriur.

³ Il Cussegl federal po scumandar ch'il salari dals manischunzs professionals da vehichels a motor vegnia calculà tenor il viadi ch'els han fatg, tenor la quantad da rauba ch'els han transportà u tenor prestaziuns sumegliantas.¹²⁷

Art. 57

Cumplettaziun
da las reglas
da traffic

¹ Il Cussegl federal po decretar prescripziuns da traffic complementaras e prevoir excepziuns da las reglas da traffic per relaziuns spezialas, en spezial per il militar e per la protecziun civila. El po decretar talas prescripziuns er per vias a direcziun unica.¹²⁸

² Suenter avair consultà ils chantuns designescha el las vias principalas cun dretg da precedenza.

³ El decretescha disposiziuns davart:

- a. ils segns ch'èn da dar tras la polizia ed, en enclegientscha cun ils chantuns, ils attributs distinctivs da la polizia da traffic;
- b. la controlla dals vehichels e da lur manischunzs al cunfin;
- c. la controlla dals vehichels da la Confederaziun e da lur manischunzs;
- d. la regulaziun dal traffic tras il militar;
- e. la constataziun dals fatgs en cas d'accidents, nua che vehichels a motor da militar èn participads.

¹²⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da mars 1975, en vigur dapi il 1. d'avust 1975 (AS 1975 1257 1268 art. 1; BBl 1973 II 1173).

¹²⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 6 d'oct. 1989, en vigur dapi il 1. da favr. 1991 (AS 1991 71; BBl 1986 III 209).

¹²⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 6 d'oct. 1989, en vigur dapi il 1. da favr. 1991 (AS 1991 71; BBl 1986 III 209).

4 ...¹²⁹

⁵ Il Cussegl federal po prescriber che:

- a. ils manischunzs ed ils passagiers da vehichels a motor hajan da duvrar indrizs da retegn (tschintas da segirezza e.u.v.);
- b.¹³⁰ ils manischunzs ed ils passagiers da vehichels a motor a duas rodas sco er da vehichels a motor levs, pitschens ed a trais rodas hajan da purtar chapellinas da protecziun.¹³¹

Art. 57a¹³²

Polizia sin las
autostradas

¹ Sin las vias reservadas als vehichels a motor (autostradas ed autovias) furman ils chantuns secturs da competenza per il servetsch da polizia en vista ad in adempliment effizient da las incumbensas.¹³³

² Independentamain da cunfins chantunals procura la polizia d'autostrada competenta, en ses sectur, per il servetsch d'urden e da segirezza e per l'investigaziun poliziala sco er, en cas da malfatgs da tut gener, per las mesiras urgentas ch'èn da prender sin l'areal da las autostradas. En cas da malfatgs penals incumbensescha ella immediatamain ils organs dal chantun territorial da prender las ulteriusas mesiras.

³ La giurisdicziun dal chantun territorial e l'applicaziun da ses dretg restan resalvadas.

⁴ Las regenzas dals chantuns participads reglan ils dretgs e las obligaziuns vicendaivlas che resultan tras l'activitad da polizia sin il territori dal chantun vischin. Sch'il servetsch da polizia n'è betg garantì pervia da mancanza d'ina enclegientscha, prenda il Cussegl federal mesiras preventivas.

Art. 57b¹³⁴

¹²⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da mars 1975 (AS 1975 1257; BBl 1973 II 1173). Aboli tras la cifra I da la LF dals 6 d'oct. 1989, cun effect dapi il 1. da favr. 1991 (AS 1991 71; BBl 1986 III 209).

¹³⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBl 2010 8447).

¹³¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 21 da mars 1980, en vigur dapi il 1. da fan. 1981 (AS 1981 505; BBl 1979 I 229).

¹³² Oriundamain art. 57bis. Integrà tras la cifra I da la LF dals 16 da mars 1967, en vigur dapi il 1. da sett. 1967 (AS 1967 I 114; BBl 1966 II 332).

¹³³ Versiun tenor la cifra II 18 da la LF dals 6 d'oct. 2006 davart la nova concepziun da la gulivaziun da finanzas e da la repartiziun da las incumbensas tranter la Confederaziun ed ils chantuns (NGF), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 5779; BBl 2005 6029).

¹³⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 6 d'oct. 1989 (AS 1991 71; BBl 1986 III 209). Aboli tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, cun effect dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBl 2010 8447).

IIIa. titel¹³⁵ Gestiu dal traffic¹³⁶

Art. 57^{c137}

Gestiu dal
traffic tras la
Confederaziun

¹ La Confederaziun è cumpetenta per la gestiun dal traffic sin las vias naziunalas. Ella po delegar questas incumbensas dal tuttafatg u per part als chantuns, ad instituziuns purtadras constituidas dals chantuns u a terzas personas.

² La Confederaziun po:

- a. ordinar sin las vias naziunalas mesiras per diriger il traffic motorisà, las qualas èn adattadas e necessarias per impedir u eliminar grevs disturbis dal traffic;
- b. ordinar sin las vias naziunalas autras mesiras per manar e per reglar il traffic, las qualas èn adattadas e necessarias per garantir ch'il traffic motorisà è segir e fluid; l'artitgel 3 alinea 6 resta resalvà;
- c. far recumandaziuns per diriger il traffic motorisà per garantir in traffic segir e fluid sco er per cuntanscher las finamiras da la Lescha dals 8 d'october 1999¹³⁸ davart il transferiment dal traffic.

³ Ils chantuns ston vegnir consultads tar ils plans da gestiun dal traffic da la Confederaziun.

⁴ La Confederaziun infurmescha ils utilisaders da la via, ils chantuns ed ils gestiunaris d'auters meds da transport davart la situaziun dal traffic, las restricziuns dal traffic e las relaziuns stradalas sin las vias naziunalas.

⁵ Ella procura per l'installaziun e per la gestiun d'in center da datas da traffic sco er d'ina centrala per la gestiun dal traffic per las vias naziunalas.

⁶ Ils chantuns annunzian a la Confederaziun las datas da traffic ch'èn necessarias per ademplir questas incumbensas.

⁷ Las datas dal center da datas da traffic tenor l'alinea 5 stattan a disposiziun gratuitamain als chantuns per ademplir lur incumbensas. Cunter indemniziun pussibilitescha la Confederaziun als chantuns ed a terzas personas d'extender il center da datas da traffic e da duvrar quel per ulteriurs intents.

¹³⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 14 da dec. 2001, en vigur dapi il 1. da schan. 2003 (AS 2002 2767; BBI 1999 4462).

¹³⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBI 2010 8447).

¹³⁷ Versiun tenor la cifra II 18 da la LF dals 6 d'oct. 2006 davart la nova concepziun da la gulivaziun da finanzas e da la repartiziun da las incumbensas tranter la Confederaziun ed ils chantuns (NGF), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 5779; BBI 2005 6029).

¹³⁸ SR 740.1

⁸ Cunter indemnisaziun po la Confederaziun surpigliar dals chantuns la preparaziun e la derasaziun da las infurmaziuns da traffic.

Art. 57^{d139}

Gestiun dal traffic tras ils chantuns

¹ Ils chantuns fan plans da gestiun dal traffic per las vias ch'el Cussegl federal designescha sco relevantas per la gestiun dal traffic da las vias naziunalas. Quests plans ston vegnir approvads da la Confederaziun.

² Ils chantuns infurmeschan ils utilisaders da la via davart la situaziun dal traffic, las restricziuns dal traffic e las relaziuns stradalas sin las autras vias da lur territori. Els orienteschan la Confederaziun, ils auters chantuns ed ils stadis vischins, sche la situaziun pretenda quai.

³ Ils chantuns pon delegar l'incumbensa d'infurmaziun a la centrala per la gestiun dal traffic u a terzas personas.

⁴ La Confederaziun sustegna ils chantuns tras cussegliaziun professiunala ed als gida a coordinar las infurmaziuns da traffic che interessan auters chantuns u ils pajais vischins.

IV. titel Responsablidad ed assicuranza

1. secziun Responsablidad

Art. 58

Responsablidad dal possessur dal vehichel a motor

¹ Sch'in uman vegn mazzà u blessà u sch'i vegn chaschunà donn material tras il diever d'in vehichel a motor, sto il possessur star bun per il donn.

² Sch'in accident da traffic vegn chaschunà tras in vehichel a motor che n'è betg en funcziun, sto il possessur star bun, sch'il donnegià cumprova ch'el possessur u personas, per las qualas el è responsabel, han ina culpa u sch'el cumprova ch'in defect dal vehichel a motor è stà ina da las raschuns per l'accident.

³ Tenor l'appreziar dal derschader stat il possessur er bun per donns en consequenza da l'agid prestà suenter accidents, en ils quals ses vehichel a motor è stà involvi, sch'el è responsabel per l'accident ubain sch'el sez u ils passagiers da ses vehichel han survegnì agid.

⁴ Per la culpa dal manischnun e da personas auxiliaras che coopereschan al diever dal vehichel è il possessur responsabel sco per l'atgna culpabilitad.

¹³⁹ Integrà tras la cifra II 18 da la LF dals 6 d'oct. 2006 davart la nova concepziun da la gulivaziun da finanzas e da la repartiziun da las incumbensas tranter la Confederaziun ed ils chantuns (NGF), en vigur dapi il 1. da schan. 2008 (AS 2007 5779; BBl 2005 6029).

Art. 59

Reducziun u
exclusiun da la
responsabladad
dal possessur

¹ Il possessur vegn liberà da la responsabladad, sch'el cumprova che l'accident è vegni chaschunà tras forza superiura u tras ina greva culpa dal donnegià u d'ina terza persuna, senza ch'el sez u persunas, per las qualas el è responsabel, hajan ina culpa e senza ch'in defect dal vehichel saja stà ina da las raschuns per l'accident.

² Sch'il possessur, che na vegn betg liberà da la responsabladad tenor l'alinea 1, cumprova ch'ina culpa dal donnegià è stada ina da las raschuns per l'accident, fixescha il derschader l'indemnisaziun considerond tut las circumstanzas.

³ ...¹⁴⁰

⁴ Tenor il Dretg d'obligaziuns¹⁴¹ vegn fixada:

- a. la responsabladad en la relaziun tranter il possessur ed il proprietari d'in vehichel per il donn vi da quest vehichel;
- b.¹⁴² la responsabladad dal possessur per il donn vi da las chaussas transportadas cun ses vehichel, cun excepziun d'objects ch'il donnegià purtava cun sai, en spezial bagascha da viadi e chaussas sumegliantas; resalvada è la Lescha da transport dals 4 d'october 1985¹⁴³.

Art. 60¹⁴⁴

Plirs
donnegiaders

¹ Sche pliras persunas èn responsablas per il donn d'ina terza persuna en cas d'in accident, en il qual in vehichel a motor è involvi, stattan ellas bunas en moda solidarica.

² Il donn vegn repartì sin las persunas responsablas involvidas considerond tut las circumstanzas. En cas da plirs possessurs da vehichels a motor vegn il donn repartì en proporziun da lur culpa, nun che circumstanzas spezialas, en spezial las ristgas che resultan dal diever dal vehichel, giustifitgeschian in'otra repartiziun.

¹⁴⁰ Aboli tras la cifra I da la LF dals 20 da mars 1975, cun effect dapi il 1. da schan. 1976 (AS 1975 1257 1857 cifra III; BBl 1973 II 1173).

¹⁴¹ SR 220

¹⁴² Versiun tenor l'art. 54 cifra 2 da la LF dals 4 d'oct. 1985 davart il transport public, en vigur dapi il 1. da schan. 1987 (AS 1986 1974; BBl 1983 II 167).

¹⁴³ [AS 1986 1974, 1994 2290 cifra V, 1995 3517 cifra I 10 4093 agiunta cifra 13, 1998 2856, AS 2009 5597 cifra III]. Guardar ussa la LF dals 20 da mars 2009 davart il transport da persunas (SR 745.1).

¹⁴⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da mars 1975, en vigur dapi il 1. d'avust 1975 (AS 1975 1257 1268 art. 1; BBl 1973 II 1173).

Art. 61

Indemnisaziun
tranter plirs
possessurs
da vehichels
a motor

¹ Sch'in possessur vegn donnegià corporalmain tar in accident, en il qual plirs vehichels a motor èn involvids, vegn il donn repartì sin ils possessurs da tut ils vehichels a motor involvids en proporziun da lur culpa, nun che circumstanzas spezialas, en spezial las ristgas che resultan dal diever dal vehichel, giustifitgeschian in'otra repartiziun.¹⁴⁵

² Per donns materials d'in possessur stat in auter possessur mo bun, sch'il donnegià cumprova ch'il donn è vegni chaschunà tras la culpa u tras la perdita temporara da l'abiltad da giuditgar dal possessur accusà u d'ina persuna, per la quala el è responsabel, u tras in defect da ses vehichel.

³ Plirs possessurs responsabels stattan buns en moda solidarica envers il possessur donnegià.¹⁴⁶

Art. 62

Indemnisaziun,
satisfacziun

¹ La moda e la dimensiun da l'indemnisaziun sco er l'attribuziun d'ina satisfacziun sa drizzan tenor ils princips dal Dretg d'obligaziuns¹⁴⁷ davart acts illegals.

² Sche la persunas mazzada u blessada aveva in'entrada extraordinaria-main auta, po il derschader reducir adequatamain l'indemnisaziun considerond tut las circumstanzas.

³ Sch'il donnegià survegn prestaziuns d'ina assicuranza privata e sch'il possessur aveva pajà dal tuttafatg u per part las premias da questa assicuranza, ston questas prestaziuns vegnir deducidas da sia indemnisaziun en proporziun da las premias ch'el ha pajà, nun ch'il contract d'assicuranza prevesia insatge auter.

2. secziun Assicuranza**Art. 63**

Obligaziun
da s'assicurar

¹ In vehichel a motor na dastga betg vegnir mess en circulaziun sin vias publicas, avant ch'ina assicuranza da responsabladad è vegnida concludida tenor las suandantas disposiziuns.

¹⁴⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da mars 1975, en vigur dapi il 1. d'avust 1975 (AS 1975 1257 1268 art. 1; BBl 1973 II 1173).

¹⁴⁶ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da mars 1975, en vigur dapi il 1. d'avust 1975 (AS 1975 1257 1268 art. 1; BBl 1973 II 1173).

¹⁴⁷ SR 220

² L'assicuranza cuvra la responsabladad dal possessur e da las persunas, per las qualas el è responsabel tenor questa lescha, almain en quels stadis, nua ch'il numer d'immatriculaziun svizzer vala sco attest d'assicuranza.¹⁴⁸

³ Da l'assicuranza pon vegnir exclusas:

- a.¹⁴⁹ pretensiuns dal possessur per donns materials chaschunads da persunas, per las qualas el è responsabel tenor questa lescha;
- b.¹⁵⁰ pretensiuns per donns materials dal conjugal u dal partenari registrà dal possessur, da ses parents en lingia ascendenta e descendenta sco er da ses fragliuns che vivan cun el en la chasada cuminaivla;
- c. pretensiuns per donns materials, per ils quals il possessur na sto betg star bun tenor questa lescha;
- d. pretensiuns per accidents a chaschun da cursas, per las qualas è vegnida concludida l'assicuranza prescritta tenor l'artitgel 72.

Art. 64¹⁵¹

Assicuranza
minimala

Il Cussegl federal fixescha las summas che ston vegnir cuvridas da l'assicuranza da responsabladad per pretensiuns d'indemnisaziun ch'ils donnegiads fan valair per donns da persunas e per donns materials.

Art. 65

Pretensiun
directa envers
l'assicurader,
excepciuns

¹ En il rom da las summas fixadas en il contract d'assicuranza ha il donnegià in dretg da pretensiun direct envers l'assicurader.

² Excepciuns che resultan dal contract d'assicuranza u da la Lescha federala dals 2 d'avrigl 1908¹⁵² davart il contract d'assicuranza na pon betg vegnir fatgas valair envers il donnegià.

³ L'assicurader ha in dretg da prender regress sin quel che ha concludì l'assicuranza u sin l'assicurà en la dimensiun ch'el fiss autorisà da refusar u da reducir sia prestaziun tenor il contract d'assicuranza u tenor la Lescha federala dals 2 d'avrigl 1908 davart il contract d'assicuranza. Sch'il donn e vegni chaschunà en in stadi d'alcoholisaziun u en in stadi inabel da manischar u en consequenza d'in delict da sveltezza en il

¹⁴⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 23 da zer. 1995, en vigur dapi il 1. da schan. 1996 (AS 1995 5462; BBl 1995 I 49).

¹⁴⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 23 da zer. 1995, en vigur dapi il 1. da schan. 1996 (AS 1995 5462; BBl 1995 I 49). Guardar er las disposiziuns finalas da questa midada a la fin da questa lescha.

¹⁵⁰ Versiun tenor la cifra 26 da l'aggiunta da la Lescha da partenadi dals 18 da zer. 2004, en vigur dapi il 1. da schan. 2007 (AS 2005 5685; BBl 2003 1288).

¹⁵¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da mars 1975, en vigur dapi il 1. da schan. 1976 (AS 1975 1257 1857 cifra III; BBl 1973 II 1173).

¹⁵² SR 221.229.1

senn da l'artitelg 90 alinea 4, sto l'assicurader prender regress. La dimensiun dal regress tegna quint da la culpa e da la capacitat economica da la persuna, sin la quala i vegn prendi regress.¹⁵³

Art. 66

Plirs donnegiads ¹ Sche las pretensiuns dals donnegiads surpassan la summa fixada en il contract d'assicuranza, sa reducescha la pretensiun da mintga donnegià envers l'assicurader proporziunalmain en la relaziun tranter la summa garantida e la summa da las pretensiuns.

² Il donnegià che porta plant sco emprim sco er l'assicurader accusà pon pretender dal derschader appellà ch'el envidia ils ulteriurs donnegiads, inditgond a quels las consequenzas giuridicas d'ina omissiun, da purtar plant tar el sez entaifer in tshert termin per far valair lur pretensiuns. Il derschader appellà sto decider davart la repartiziun da la prestaziun d'assicuranza sin ils differents donnegiads. En il rom da la repartiziun da la prestaziun d'assicuranza ston l'emprim vegnir cuvridas las pretensiuns ch'èn vegnidas fatgas valair entaifer il termin, senza resguardar las ulteriuras pretensiuns.

³ L'assicurader che ha – senza avair enconuschientscha d'autras pretensiuns – pajà da buna fai ad in donnegià ina summa che surpassa la quota che quest donnegià avess proporziunalmain da bun, è liberà da sia responsabladad er envers ils auters donnegiads en la dimensiun da la summa pajada.

Art. 67

Midada dal
possessur,
vehichel
da riserva

¹ En cas d'ina midada dal possessur passan ils dretgs e las obligaziuns, che resultan dal contract d'assicuranza, al nov possessur. Sch'il nov document dal vehichel vegn emess sin basa d'ina outra assicuranza da responsabladad, scada l'anteriur contract.

² L'anteriur assicurader è autorisà da sa retrair dal contract entaifer 14 dis, suenter ch'el ha survegni enconuschientscha da las midada dal possessur.

³ Il Cussegl federal regla las premissas, sut las qualas il possessur dastga duvrar – empè dal vehichel assicurà – in vehichel da riserva cun ils numers d'immatriculaziun dal vehichel assicurà. L'assicuranza vala exclusivamain per il vehichel duvrà. L'assicurader po prender regress sin il possessur, sch'il diever n'era betg admiss.¹⁵⁴

4 ...¹⁵⁵

¹⁵³ Integrà la segunda e la terza frasa tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2015 (AS 2012 6291, 2013 4669; BBI 2010 8447).

¹⁵⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 14 da dec. 2001, en vigur dapi il 1. da mars 2004 (AS 2002 2767, 2004 647; BBI 1999 4462).

¹⁵⁵ Aboli tras la cifra I da la LF dals 14 da dec. 2001, cun effect dapi il 1. da mars 2004 (AS 2002 2767, 2004 647; BBI 1999 4462).

Art. 68

Attest
d'assicuranza,
suspensiun
e finiziun da
l'assicuranza

¹ L'assicurader sto emetter in attest d'assicuranza per mauns da l'autorità che consegna il document dal vehichel.

² L'assicurader sto annunziar la suspensiun e la finiziun da l'assicuranza a l'autorità; sche l'assicuranza n'è betg vegnida remplazzada avant tras in'atra, s'effectueschan la suspensiun e la finiziun envers il donnegià pir, cur ch'il document dal vehichel ed ils numers d'immatriculaziun èn restituids, il pli tard dentant 60 dis suenter l'entrada da l'annunzia da l'assicurader. L'autorità sto retrair il document dal vehichel ed ils numers d'immatriculaziun, uschespert ch'ella ha survegnì l'annunzia.

³ Sch'ils numers d'immatriculaziun vegnan deponids tar l'autorità cumpetenta, vegnan suspendids ils effects da l'assicuranza. L'autorità communitescha quei a l'assicurader.¹⁵⁶

Art. 68a¹⁵⁷

Declaraziun
da l'andament
dal donn

Durant la relaziun da contract ha l'assicurà da tut temp il dretg da survegnir ina declaraziun da l'andament dal donn respectivamain ina declaraziun da mancanza da donn. Sin dumonda da l'assicurà sto l'assicurader consegnar a quel entaifer 14 dis ina declaraziun vardaivla per l'entira durada dal contract, maximalmain dentant per ils ultims 5 onns da la relaziun da contract.

3. secziun Cas spezials**Art. 69**¹⁵⁸

Chars annexs
da vehichels
a motor; vehi-
chels a motor
remortgads

¹ Per il donn chaschunà tras in char annex u tras in vehichel a motor remortgà sto star bun il possessur dal vehichel a motor che tira; las disposiziuns davart la responsabladad per donns chaschunads tras vehichels a motor valan tenor il senn. Sch'il vehichel a motor remortgà vegn manà d'in manischunz, sto ses possessur star bun solidaricamain cun il possessur dal vehichel che tira.

² L'assicuranza dal vehichel che tira s'extenda er sin la responsabladad per donns che vegnan chaschunads:

- a. dal char annex;

¹⁵⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da mars 1975, en vigur dapi il 1. d'avust 1975 (AS 1975 1257 1268 art. 1; BBI 1973 II 1173).

¹⁵⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2012 6291, 2013 4669; BBI 2010 8447).

¹⁵⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 6 d'oct. 1989, en vigur dapi il 1. da favr. 1991 (AS 1991 71; BBI 1986 III 209).

- b. dal vehichel a motor remortgà che na vegn betg manà d'in manischunz;
- c. dal vehichel a motor remortgà che vegn manà d'in manischunz, ma che n'è betg assicurà.

³ Chars annex destinads al transport da personas dastgan vegnir mess en circulaziun mo, sch'ina assicuranza supplementara è vegnida concludida per il char annex, uschia che l'assicuranza minimala fixada dal Cussegl federal tenor l'artitgel 64 è garantida per l'entir convoi.

⁴ La responsabladad dal possessur dal vehichel che tira per donns corporals dals passagiers sin chars annex sco er la responsabladad per donns chaschunads tranter il vehichel che tira ed il vehichel a motor remortgà sa drizzan tenor questa lescha. Per donns materials chaschunads vi dal char annex sto il possessur dal vehichel che tira star bun tenor il Dretg d'obligaziuns¹⁵⁹.

Art. 70¹⁶⁰

Velos Ils ciclists stattan buns tenor il Dretg d'obligaziuns¹⁶¹.

Art. 71¹⁶²

Interpresas
da la branscha
da vehichels
a motor

¹ L'interprendider da la branscha da vehichels a motor stat bun sco in possessur per il donn che vegn chaschunà tras in vehichel a motor ch'era vegni surdà ad el per tegnair en salv, per reparar, per far service, per transfurmar u per intents sumegliants. Il possessur e ses assicurader da responsabladad na ston betg star buns.

² Quests interprendiders sco er tals che produceschan vehichels a motor u che fan commerzi cun tals vehichels ston concluder in'assicuranza da responsabladad per tut lur agens vehichels a motor sco er per ils vehichels a motor che vegnan surdads ad els. Las disposiziuns davart l'assicuranza dal possessur valan tenor il senn.

Art. 72

Cursas

¹ Las disposiziuns da quest artitgel valan per occurrenzas sportivas cun vehichels a motor e cun velos, sch'ellas vegnan validadas principalmain sin basa da la sveltezza cuntanschida u sch'ellas pretendan ina sveltezza media da passa 50 km/h. Las disposiziuns valan er, sch'il traject è serrà per l'ulteriur traffic. Il Cussegl federal po suttametter ulteriuras occurrenzas a questas disposiziuns.

¹⁵⁹ SR 220

¹⁶⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dal 1. d'oct. 2010, en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 4925; BBl 2010 4137 4149).

¹⁶¹ SR 220

¹⁶² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da mars 1975, en vigur dapi il 1. da schan. 1976 (AS 1975 1257 1857 cifra III; BBl 1973 II 1173).

² Applitgond tenor il senn las disposiziuns davart la responsabladad dals possessurs da vehichels a motor stattan ils organisaturs buns per il donn chaschunà tras vehichels dals participants u tras vehichels accompagnants u tras auters vehichels duvrads en il servetsch da l'occurrenza.

³ La responsabladad per donns dals curriders e da lur passagiers sco er per donns vi dals vehichels duvrads en il servetsch da l'occurrenza na sa drizza betg tenor questa lescha.

⁴ Per cuvri la responsabladad dals organisaturs, dals participants e da las persunas auxiliaras envers terzas persunas – sco aspectaturs, auters utilisaders da la via ed abitants per lung da la via – sto vegnir concludida in'assicuranza. L'autorità da permissiun fixescha la summa d'assicuranza minimala tenor las circumstanzas; per cursas cun vehichels a motor na dastga questa summa dentant betg esser pli bassa che tar in'assicuranza ordinaria.¹⁶³ Ils artitgels 65 e 66 valan tenor il senn.

⁵ Sch'in donn, ch'è vegnì chaschunà durant ina cursa organisada senza autorisaziun, sto vegnir cuvri tras l'assicuranza ordinaria dal vehichel a motor che ha chaschunà il donn, tras il cyclist che ha chaschunà il donn u tras sia assicuranza da responsabladad privata, po l'assicurader u il cyclist prender regress sin ils responsabels che savevan u – sch'els avessan dà l'attenziun duida – che pudevan savair ch'i mancava in'assicuranza speziala per la cursa.¹⁶⁴

Art. 73

Vehichels a motor e velos da la Confederaziun e dals chantuns

¹ Sco possessurs da vehichels a motor èn la Confederaziun ed ils chantuns suttamess a las disposiziuns da questa lescha concernent la responsabladad, dentant betg a l'obligaziun da s'assicurar. Da l'obligaziun da s'assicurar èn ultra da quai exceptads vehichels a motor, per ils quals la Confederaziun surpiglia in'obligaziun da garanzia sco in assicurader.

² ...¹⁶⁵

³ Tenor las disposiziuns che valan per l'assicuranza da responsabladad reglan la Confederaziun ed ils chantuns ils donns chaschunads tras vehichels a motor, tras chars annexs e tras velos, per ils quals els ston star buns. Els communitgeschan al post d'infurmaziun (art. 79a), tge posts ch'èn cumpetents per la regulaziun dals donns.¹⁶⁶

¹⁶³ Versiun da la segunda frasa tenor la cifra I da la LF dal 1. d'oct. 2010, en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 4925; BBI 2010 4137 4149).

¹⁶⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dal 1. d'oct. 2010, en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 4925; BBI 2010 4137 4149).

¹⁶⁵ Aboli tras la cifra I da la LF dal 1. d'oct. 2010, cun effect dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 4925; BBI 2010 4137 4149).

¹⁶⁶ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 2002, en vigur dapi il 1. da favr. 2003 (AS 2003 222; BBI 2002 4397).

Art. 74¹⁶⁷Biro naziunal
d'assicuranza

¹ Las instituziuns d'assicuranza, ch'èn autorisadas d'exercitar en Svizra lur activitads sin il sector da l'assicuranza da responsabladad per vehichels a motor, furman e mainan cuminaivlamain il Biro naziunal d'assicuranza, il qual ha in'atgna personalitad giuridica.

² Il Biro naziunal d'assicuranza ha las suandantas incumbensas:

- a. cuvrir la responsabladad per donns chaschunads en Svizra tras vehichels a motor e tras chars annexs esters, sch'igl exista in'obligaziun d'assicuranza tenor questa lescha;
- b. manar il post d'infurmaziun tenor l'artitgel 79a;
- c. coordinar la conclusiun d'assicuranzas da cunfin per vehichels a motor ch'entran en Svizra, ma che n'han betg la garanzia necessaria tras assicuranzas.

³ Il Cussegl federal regla:

- a. l'obligaziun da concluder in'assicuranza da cunfin;
- b. la coordinaziun da las prestaziuns da las assicuranzas socialas cun las prestaziuns d'indemnisaziun dal Biro naziunal d'assicuranza.

⁴ El po excluder u restrenscher la sequestraziun destinada a segirar pretensiuns d'indemnisaziun per donns che vegnan chaschunads tras vehichels a motor u tras chars annexs esters.

Art. 75¹⁶⁸Vehichels a
motor duvrads
senza dretg

¹ Tgi ch'engola in vehichel a motor per far diever da quel, stat bun sco in possessur. Solidaricamain cun el stat bun il manischnunz che saveva u – sch'el avess dà l'attenziun duida – che avess pudì savair al cumenzament dal viadi ch'il vehichel saja vegnì engulà per il diever. Il possessur stat medemamain bun, danor envers utilisaders dal vehichel che avevan u – sch'els avessan dà l'attenziun duida – pudevan avair enconuschientscha al cumenzament dal viadi ch'il vehichel saja vegnì engulà per il diever.

² Il possessur e ses assicurader da responsabladad pon prender regress sin las persunas che han engulà il vehichel a motor sco er sin il manischnunz che aveva u – sch'el avess dà l'attenziun duida – pudeva avair enconuschientscha al cumenzament dal viadi ch'il vehichel saja vegnì engulà per il diever.

¹⁶⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 2002, en vigur dapi il 1. da favr. 2003 (AS 2003 222; BBl 2002 4397).

¹⁶⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da mars 1975, en vigur dapi il 1. da schan. 1976 (AS 1975 1257 1857 cifra III; BBl 1973 II 1173).

³ L'assicurer na dastga adossar naginas grevezzas finanzialas al possessur, sche quel n'è betg la culpa da l'enguladitsch dal vehichel.

Art. 76¹⁶⁹

Fond naziunal
da garanzia

¹ Las instituziuns d'assicuranza, ch'èn autorisadas d'exercitar en Svizra lur activitads sin il sectur da l'assicuranza da responsabladad per vehichels a motor, furman e mainan cuminaivlamain il Fond naziunal da garanzia, il qual ha in'atgna personalitad giuridica.

² Il Fond naziunal da garanzia ha las suandantas incumbensas:

- a.¹⁷⁰ cuvrir la responsabladad per donns che vegnan chaschunads en Svizra tras:
 1. vehichels a motor e chars annexs betg eruids u betg assicurads, sch'igl exista in'obligaziun d'assicuranza tenor questa lescha,
 2. ciclists u utilisaders d'urdains sumegliants a vehichels, sch'il donnegiader na po betg vegnir erui u sch'il donn na vegn cuvri ni dal donnegiader ni d'ina assicuranza da responsabladad ni d'ina persuna ch'è responsabla per el ni d'ina altra assicuranza;
- b. cuvrir la responsabladad per donns che vegnan chaschunads tras vehichels a motor e tras chars annexs immatriculads en Svizra, sch'il concurs è vegni declerà cunter l'assicurer da responsabladad che fiss obligà da pajar;
- c. manar il post d'indemisaziun tenor l'artitgel 79d.

³ Il Cussegl federal regla:

- a. las incumbensas dals Fond naziunal da garanzia tenor l'alinea 2;
- b. ina resalva persunala dal donnegià per donns materials;
- c. la coordinaziun da las prestaziuns da las assicuranzas socialas cun las prestaziuns d'indemisaziun dal Fond naziunal da garanzia.

⁴ En cas da l'alinea 2 litera a croda davent l'obligaziun da prestaziun dal Fond naziunal da garanzia en la dimensiun da las prestaziuns ch'il donnegià po far valair tar in'assicuranza da donns u tar in'assicuranza sociala.

¹⁶⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 2002, en vigur dapi il 1. da favr. 2003 (AS 2003 222; BBI 2002 4397).

¹⁷⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dal 1. d'oct. 2010, en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 4925; BBI 2010 4137 4149).

⁵ En cas da l'alineia 2 litera a po il Cussegl federal:

- a.¹⁷¹ obligar il Fond naziunal da garanzia da far pajaments anticipads, sch' il donnegiader n'ha betg in'assicuranza da responsabladad ch'è obligada da pagar u sche la mancanza d'ina tala assicuranza è dispaivla;
- b. restrenscher u abolir l'obligaziun da prestaziun dal Fond naziunal da garanzia envers donnegiads esters domiciliads en pajais che n'appplitgeschan betg la reciprocità.

⁶ Tras il pajament da l'indemnisaziun al donnegià substitutescha il Fond naziunal da garanzia ils dretgs dal donnegià per ils donns da medema natira sco quels ch'el cuvra.

Art. 76a¹⁷²

Finanziaziun,
execuziun

¹ Il possessur d'in vehichel a motor paja ina contribuziun annuala tenor il gener da la ristga assicurada per cuvrir ils custs tenor ils artitgels 74, 76, 79a e 79d.¹⁷³

² Il Biro naziunal d'assicuranza ed il Fond naziunal da garanzia fixeschan questas contribuziuns; quellas ston vegnir approvadas da l'Autorità federala per la surveglianza dals martgads da finanzas (FINMA).¹⁷⁴

³ Ils assicuraders da responsabladad per vehichels a motor incassechan questas contribuziuns ensemen cun la premia.¹⁷⁵

⁴ La Confederaziun sco er ses manaschis e sias instituziuns èn liberads da pagar questa contribuziun. Ils chantuns sco possessurs da vehichels a motor che n'èn betg suttamess a l'obligaziun d'avair in'assicuranza da responsabladad (art. 73 al. 1) ston pagar la contribuziun, uschevant che lur vehichels èn assicurads.

⁵ Il Cussegl federal fixescha ils detagls; el regla en spezial las basas per calcular la contribuziun e la procedura d'approvaziun.

¹⁷¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dal 1. d'oct. 2010, en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 4925; BBI 2010 4137 4149).

¹⁷² Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 1980, en vigur dapi il 1. da schan. 1981 (AS 1980 1509; BBI 1980 I 477). Guardar er l'art. 108 qua sutvart.

¹⁷³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 2002, en vigur dapi il 1. da favr. 2003 (AS 2003 222; BBI 2002 4397).

¹⁷⁴ Versiun tenor la cifra 10 da l'aggiunta da la LF dals 22 da zer. 2007 davart la surveglianza dals martgads da finanzas, en vigur dapi il 1. da schan. 2009 (AS 2008 5207; BBI 2006 2829).

¹⁷⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 23 da zer. 1995, en vigur dapi il 1. da schan. 1996 (AS 1995 5462; BBI 1995 I 49).

Art. 76b¹⁷⁶

Disposiziuns
cuminaivlas per
il Biro naziunal
d'assicuranza
e per il Fond
naziunal da
garanzia

¹ Ils donnegiads han in dretg da pretensiun direct envers il Biro naziunal d'assicuranza ed envers il Fond naziunal da garanzia.

² Il Biro naziunal d'assicuranza ed il Fond naziunal da garanzia èn suttamess a la surveglianza da l'UVIAS¹⁷⁷.

³ Las personas che adempleschan las incumbensas dal Biro naziunal d'assicuranza e dal Fond naziunal da garanzia u che surveglian lur executiun, èn suttamessas a l'obligaziun da discreziun envers terzas personas. Ellas èn autorisadas d'elavurar u da laschar elavurar las datas da personas, inclusiv las datas spezialmain sensiblas ed ils profils da la personalitad, ch'ellas dovran per ademplir las incumbensas confidadas ad ellas.

⁴ Il Biro naziunal d'assicuranza ed il Fond naziunal da garanzia pon:

- a. incumbensar lur commembers u terzas personas d'ademplir lur incaricas e designar in assicurader gestiunari;
- b. far convegnas cun auters biros naziunals d'assicuranza e cun auters fonds naziunals da garanzia sco er cun posts esters ch'adempleschan incumbensas sumegliantas per facilitar il traffic transcunfinal e per proteger las victimas da traffic en il traffic transcunfinal.

⁵ Il Cussegl federal decretescha disposiziuns davart las incumbensas e las competenzas dal Biro naziunal d'assicuranza concernent:

- a. la cuvrida da donns en Svizra ed a l'exteriur;
- b. la promoziun ed il svilup da la garanzia tras assicuranzas sco er da la protecziun da las victimas da traffic en il traffic transcunfinal.

Art. 77

Vehichels betg
assicurads

¹ Sch'in chantun consegna documents e numers d'immatriculaziun per vehichels a motor, senza che l'assicuranza prescritta saja avant maun, stat el bun – en il rom da l'assicuranza minimala prevista da la lescha – per il donn ch'ils possessurs dals vehichels a motor ston surpigliar.¹⁷⁸ Da medema maniera stat el bun, sch'el tralascha da retrair il document dal vehichel ed ils numers d'immatriculaziun entaifer 60 suenten l'annunzia da l'assicurader tenor l'artitgel 68 u suenten l'annunzia dal

¹⁷⁶ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 2002, en vigur dapi il 1. da favr. 2003 (AS 2003 222; BBl 2002 4397).

¹⁷⁷ Expressiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBl 2010 8447). Questa adattaziun è vegnida fatga en tut il text.

¹⁷⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dal 1. d'oct. 2010, en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 4925; BBl 2010 4137 4149).

possessur ch'in vehichel saja vegni mess definitivamain ord circula-ziun.¹⁷⁹

² Il chantun u ses assicurader po prender regress sin il possessur che na pudeva betg supponer da buna fai ch'el saja cuvri tras l'assicuranza prescritta.

³ Questas disposiziuns valan conform al senn per la consegna da documents da vehichels e da numers d'immatriculaziun tras la Confederaziun.¹⁸⁰

Art. 78¹⁸¹

Art. 79¹⁸²

Art. 79a¹⁸³

Post
d'infurmaziun

¹ Il post d'infurmaziun dat als donnegiads ed a las assicuranzas socialas las infurmaziuns necessarias per ch'els possian far valair las pretensiuns d'indemnisaziun.

² Il Cussegl federal fixescha, tge infurmaziuns che ston vegnir dadas.

³ El po obligar las autoritads e las personas privatas da metter a disposiziun al post d'infurmaziun las datas necessarias.

Art. 79b¹⁸⁴

Incumbensads
per la regulaziun
da donns

¹ Las instituziuns d'assicuranza, ch'èn autorisadas d'exercitar en Svizra lur activitads sin il sector da l'assicuranza da responsabladad per vehichels a motor, èn obligadas da nominar en mintga stadi dal Spazi economic europeic in incumbensà per la regulaziun da donns. Ellas communitgeschan il num e l'adressa da quest incumbensà als posts d'infurmaziun da quests stadis sco er al post d'infurmaziun tenor l'artitgel 79a.

² Il Cussegl federal po obligar las instituziuns d'assicuranza tenor l'ali-nea 1 da nominar incumbensads per la regulaziun da donns en auters stadis.

¹⁷⁹ Versiun da la segunda frasa tenor la cifra I da la LF dals 6 d'oct. 1989, en vigor dapi il 1. da favr. 1991 (AS 1991 71; BBl 1986 III 209).

¹⁸⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dal 1. d'oct. 2010, en vigor dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 4925; BBl 2010 4137 4149).

¹⁸¹ Aboli tras la cifra 7 da l'aggiunta da la LF dals 20 da mars 1981 davart l'assicuranza d'accidents, cun effect dapi il 1. da schan. 1984 (AS 1982 1676; BBl 1976 III 141).

¹⁸² Aboli tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 2002, cun effect dapi il 1. da favr. 2003 (AS 2003 222; BBl 2002 4397).

¹⁸³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 2002, en vigor dapi il 1. da favr. 2003 (AS 2003 222; BBl 2002 4397).

¹⁸⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 2002, en vigor dapi il 1. da favr. 2003 (AS 2003 222; BBl 2002 4397).

³ Ils incumbensads per la regulaziun da donns èn persunas natiralas u giuridicas che represchantan, en lur stadis d'activitad, las instituziuns d'assicuranza che han la sedia en in auter stadis. Els elavuran e reguleschan las pretensiuns da responsabladad tenor l'artitgel 79c che donnegiads cun sedia en lur stadi d'activitad fan valair envers l'instituziun d'assicuranza ch'els represchantan.

⁴ Els ston:

- a. esser domiciliads en lur stadi d'activitad;
- b. disponer da cumpetenzas suffizientas per represchantar l'instituziun d'assicuranza envers ils donnegiads e per cuntentar cumplainamain lur pretensiuns d'indemnisaziun;
- c. esser en cas d'elavurar ils cas en la lingua uffiziala u en las linguas uffizialas da lur stadis d'activitad.

⁵ Els pon lavurar a quint d'ina u da pliras instituziuns d'assicuranza.

Art. 79c¹⁸⁵

Regulaziun
da donns

¹ Las instituziuns d'assicuranza, ch'èn autorisadas d'exercitar en Svizra lur activitads sin il sector da l'assicuranza da responsabladad per vehichels a motor, ils incumbensads per la regulaziun da donns che lavuran en Svizra, la Confederaziun ed ils chantuns per lur vehichels betg assicurads sco er il Biro naziunal d'assicuranza ed il Fond naziunal da garanzia ston reagir entaifer 3 mais sin las pretensiuns da responsabladad che vegnan fatgas valair da donnegiads:

- a. preschentond in'offerta d'indemnisaziun motivada, premess che la responsabladad na saja betg dispitaivla e ch'il donn saja vegnì quantifitgà;
- b. dond ina resposta motivada a las pretensiuns fatgas en la dumonda d'indemnisaziun, sche la responsabladad vegn contestada u n'è betg dal tutfatg clera u sch'il donn n'è betg vegnì quantifitgà dal tutfatg.

² Per las pretensiuns d'indemnisaziun che vegnan fatgas valair concretamain cumenza il termin da 3 mais, cur che la dumonda arriva tar il post appellà dal donnegià.

³ Suentar la scadenza dal termin da 3 mais cumenza l'obligaziun da pajar tschains da retard. Ulteriuras pretensiuns dal donnegià restan resalvadas.

¹⁸⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 2002, en vigor dapi il 1. da favr. 2003 (AS 2003 222; BBI 2002 4397).

Art. 79d¹⁸⁶Post
d'indemnisaziun

¹ Donnegiads cun domicil en Svizra pon valair lur pretensiuns da responsabladad tar il post d'indemnisaziun dal Fond naziunal da garanzia, sche:

- a. il post appellà per la regulaziun dals donns n'ha betg ademplicias obligaziuns tenor l'artitgel 79c;
- b. l'assicurader da responsabladad ester, ch'è obligà da pajar, n'ha betg nominà in incumbensà per la regulaziun da donns en Svizra;
- c. els èn vegnids donnegiads – en in stadi, nua ch'il biro naziunal d'assicuranza è sa participà al sistem da la carta verda – tras in vehichel a motor che na po betg vegnir erui u dal qual l'assicurader na po betg vegnir erui entaifer 2 mais.

² Naginas pretensiuns envers il post d'indemnisaziun existan, sch'il donnegià:

- a. ha instradà en Svizra u a l'exteriur pass giudizials per far valair sias pretensiuns d'indemnisaziun; u
- b. ha drizzà ina pretensiun d'indemnisaziun directamain a l'assicurader ester e sche quel ha dà entaifer 3 mais ina resposta motivada.

Art. 79e¹⁸⁷

Reciprocitad

¹ Ils artitgels 79a–79d èn applitgabels envers in auter stadi mo, sche quest stadis conceda la reciprocitad a la Svizra.

² La FINMA publitgescha ina glista dals stadis che concedan la reciprocitad.¹⁸⁸

¹⁸⁶ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 2002, en vigor dapi il 1. da favr. 2003 (AS 2003 222; BBI 2002 4397).

¹⁸⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 4 d'oct. 2002, en vigor dapi il 1. da favr. 2003 (AS 2003 222; BBI 2002 4397).

¹⁸⁸ Versiun tenor la cifra 10 da l'aggiunta da la LF dals 22 da zer. 2007 davart la surveglianza dals martgads da finanzas, en vigor dapi il 1. da schan. 2009 (AS 2008 5207; BBI 2006 2829).

4. secziun Relaziun cun autras assicuranzas

Art. 80¹⁸⁹

Assicuranza
obligatorica
cunter accidents

Als donnegiads ch'èn assicurads tenor la Lescha federala dals 20 da mars 1981¹⁹⁰ davart l'assicuranza d'accidents èn garantidas las pretendens tenor questa lescha.

Art. 81¹⁹¹

Assicuranza
militara

Sch'ina persuna ch'è assicurada tar l'assicuranza militara vegn blessada u mazzada tras in vehichel militar, sto la Confederaziun covrir il donn exclusivamain tenor la Lescha federala dals 19 da zercladur 1992¹⁹² davart l'assicuranza militara.

5. secziun Disposiziuns cuminaivlas

Art. 82¹⁹³

Assicureraders

Las assicuranzas prescrittas tras questa lescha ston vegnir concluidas tar ina instituziun d'assicuranza ch'è autorisada d'exercitar sia activitad en Svizra. Resalvada resta la reconuschientscha da las assicuranzas concluidas a l'exteriur per vehichels esters.

Art. 83

Surannaziun

¹ Pretensiuns d'indemnisaziun e da satisfacziun per accidents cun vehichels a motor, cun velos e cun urdains sumegliants a vehichels suranneschan suenter 2 onns dapi il di ch'il donnegià ha survegni enconuschientscha dal donn e da la persuna responsabla, en mintga cas dentant suenter 10 onns dapi il di da l'accident.¹⁹⁴ Sch'il plant vegn deduci d'in act chastiabel, per il qual il dretg penal prevesa ina surannaziun pli lunga, vala questa surannaziun er per la pretendensiun civila.

² L'interrupziun da la surannaziun envers la persuna responsabla vala er envers l'assicurader e viceversa.

¹⁸⁹ Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 6 d'oct. 2000 davart la part generala dal dretg d'assicuranza sociala, en vigur dapi il 1. da schan. 2003 (AS **2002** 3371; BBl **1991** II 185 910, **1994** V 921, **1999** 4523).

¹⁹⁰ SR **832.20**

¹⁹¹ Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 19 da zer. 1992 davart l'assicuranza militara, en vigur dapi il 1. da schan. 1994 (AS **1993** 3043; BBl **1990** III 201).

¹⁹² SR **833.1**

¹⁹³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 18 da zer. 1993, en vigur dapi il 1. d'avr. 1994 (AS **1993** 3330, **1994** 815; BBl **1993** I 805).

¹⁹⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dal 1. d'oct. 2010, en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS **2011** 4925; BBl **2010** 4137 4149).

³ Il dretg da regress tranter las personas responsablas per in accident cun vehichels a motor, cun velos u cun urdains sumegliants a vehichels ed ils ulteriurs dretgs da regress previs en questa lescha suranneschan suenter 2 onns dapi il di che la prestaziun è vegnida furnida cumplainamain e che la persuna responsabla è vegnida enconuschenta.¹⁹⁵

⁴ Dal rest vala il Dretg d'obligaziuns¹⁹⁶.

Art. 84¹⁹⁷

Art. 85¹⁹⁸

Art. 86¹⁹⁹

Art. 87

Cunvegna

¹ Cunvegna ch'excludan u limiteschan la responsabladad tenor questa lescha èn nunvalaivlas.

² Cunvegna che fixeschan indemnizaziuns evidentamain insuffizientas èn contestablas entaifer 1 onn dapi lur conclusiun.

Art. 88

Cundiziuns dal regress

Sche las prestaziuns d'assicuranza na cuvran betg cumplainamain il donn d'in donnegià, pon ils assicuraders mo far valair lur dretgs da prender regress sin las personas responsablas u sin lur assicuraders da responsabladad, sch'il donnegià na vegn betg dischavantagià qua tras.

Art. 89

Disposiziuns supplementaras davart la responsabladad e l'assicuranza

¹ Vehichels a motor cun forzas motoricas pitschnas u cun sveltezzas minimalas e tals che vegnan duvrads darar sin vias publicas po il Cussegl federal excluder dal tuttatfatg u per part da las disposiziuns da quest titel u sche necessari decretar prescripziuns complementaras per tals.²⁰⁰

¹⁹⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dal 1. d'oct. 2010, en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS **2011** 4925; BBI **2010** 4137 4149).

¹⁹⁶ SR **220**

¹⁹⁷ Aboli tras la cifra 17 da l'aggiunta da la LF dals 24 da mars 2000 davart la cumpetenza en chaussas civilas, cun effect dapi il 1. da schan. 2001 (AS **2000** 2355; BBI **1999** 2829).

¹⁹⁸ Aboli tras la cifra I lit. d da l'aggiunta da la LF dals 18 da dec. 1987 davart il dretg internaziunal privat, cun effect dapi il 1. da schan. 1989 (AS **1988** 1776; BBI **1983** I 263).

¹⁹⁹ Aboli tras la cifra II 21 da l'aggiunta 1 dal Cudesch da procedura civila dals 19 da dec. 2008, cun effect dapi il 1. da schan. 2011 (AS **2010** 1739; BBI **2006** 7221).

²⁰⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS **2012** 6291; BBI **2010** 8447).

² El decretescha las prescripziuns necessarias davart l'assicuranza per vehichels cun numers d'immatriculaziun da vendiders d'autos, cun numers d'immatriculaziun transferibels e per cas sumegliants.

³ Cunter las disposiziuns da las autoritads chantunals davart la subordinaziun d'in vehichel, d'ina interpresa u d'ina occurrenza sportiva a las disposiziuns da responsabladad da questa lescha ed a l'obligaziun da s'assicurar poi vegnir fatg recurs tenor las disposiziuns generalas da la giurisdicziun federala.²⁰¹

IVa.²⁰² titel Sistems d'infurmaziun

1. secziun

Sistem d'infurmaziun per l'admissiun a la circulaziun

Art. 89a

Princips

¹ En collavuraziun cun ils chantuns maina l'UVIAS il sistem d'infurmaziun per l'admissiun a la circulaziun (SIAC).

² Ils chantuns furneschan a l'UVIAS las datas davart l'admissiun al traffic.

³ Las datas dal SIAC èn suttamessas a la suveranità da datas da l'UVIAS. ...²⁰³

⁴ L'UVIAS definescha las interfatschas tecnicas e las proceduras per cumparegliar las datas.

Art. 89b

Intent

Il SIAC serva ad ademplir las suandantas incumbensas:

- a. conceder, controllar e retrair:
 1. documents per l'admissiun da persunas e da vehichels al traffic sin via,
 2. permissiuns ed attestaziuns,
 3. cartas per il registratur da viadis;
- b. realisar proceduras administrativas e penalas cunter manischunzs en il traffic sin via;

²⁰¹ Versiun tenor la cifra 73 da l'agiunta da la LF dals 17 da zer. 2005 davart il TAF, en vigor dapi il 1. da schan. 2007 (AS **2006** 2197; BBl **2001** 4202).

²⁰² Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, secziun 2 en vigor dapi il 1. da schan. 2013, secziun 3 en vigor dapi il 1. da schan. 2014 e secziun 1 en vigor dapi il 1. da schan. 2019 (AS **2012** 6291, **2013** 4669, **2018** 4985; BBl **2010** 8447).

²⁰³ Entra en vigor pli tard.

- c. tipisar vehichels, examinar vehichels ed admetter vehichels al traffic sin via;
- d. controllar l'assicuranza, il pajament dals dazis ed il pajament da las taglias dals vehichels admess al traffic sin via tenor la Lescha federala dals 21 da zercladur 1996²⁰⁴ davart la taglia sin ils automobils;
- e. identifitgar possessurs da vehichels e tschertgar vehichels;
- f. proteger las victimas da traffic;
- g. raziunar il carburant sco er requirir u prender en locaziun vehichels per l'armada, per la protecziun civila e per il provediment economic dal pajais;
- h. far statisticas, en spezial en ils secturs autorisaziuns da manischar, mesiras administrativas, tips da vehichels, admissiuns da vehichels, accidents da traffic sin via e controllas dal traffic sin via;
- i. elavurar basas da la politica da traffic, d'ambient e d'energia;
- j. incassar las taglias chantunalas sin ils vehichels a motor, las taxas sin il traffic da camiuns pesants ed autras taxas;
- k. sustegnair autoritads svizras ed estras tar l'execuziun da las prescripziuns davart il temp da lavur e da paus dals manischnunzs professiunals da vehichels a motor;
- l. admetter e controllar interpresas che transportan persunas e rauba sin via;
- m. exequir la reducziun da las emissiuns da CO₂ dals autos da persunas.

Art. 89c

Cuntegn

Il SIAC cuntegna:

- a. las persunalias dals titulars da documents tenor l'artitgel 89b litera a e las persunalias d'altres persunas, cunter las qualas è vegnida disponida ina mesira administrativa;
- b. las datas davart las autorisaziuns da manischar ch'èn vegnidas concedidas tras autoritads svizras ed estras a persunas cun domicil en Svizra;
- c. las datas ch'èn necessarias per emetter las cartas per il registatur da viadis;
- d. las datas davart las suandantas mesiras administrativas sco er davart lur aboliziun e lur midada, sche questas mesiras èn

vegnidas disponidas tras autoritads svizras u ordinadas tras autoritads estras cunter persunas cun domicil en Svizra:

1. refusa e privaziun da documents e da permissiuns,
 2. scumond da manischar,
 3. sequestraziun dal permiss da manischar,
 4. pretensiuns e cundiziuns concernent l'autorisaziun da manischar,
 5. annullaziun da permiss da manischar svizzers tras autoritads estras,
 6. annullaziun da permiss da manischar esters,
 7. admoniziun,
 8. examens psicologics e medicinals concernent il traffic,
 9. nov examen da manischar,
 10. participaziun ad ina scolaziun complementara,
 11. prolungaziun dal temp d'emprova,
 12. scadenza dal permiss da manischar a prova,
 13. temps da spetga;
- e. las datas davart ils tips da vehichels mess en commerzi en Svizra sco er il num e l'adressa dal possessur da l'approvaziun dal tip u da ses represchentant en Svizra;
- f. las datas dals vehichels admiss tras autoritads svizras sco er lur assicuraders da responsabladad.

Art. 89d

Elavuraziun
da datas

Las suandantas autoritads elavuran las datas dal SIAC:

- a. l'UVIAS;
- b. las autoritads federalas e chantunalas ch'èn responsablas per conceder e per retrair las autorisaziuns da manischar ed ils documents dals vehichels: las datas da lur champ da cumpetenzia;
- c. las autoritads ch'èn responsablas per raziunar il carburant sco er per requirir u per prender en locaziun vehichels per l'armada, per la protecciun civila e per il provediment economic dal pajais: las datas davart ils vehichels e davart lur possessurs;
- d. ils organs da polizia ch'èn responsabls per sequestrar permiss da manischar e documents da vehichels: las datas davart las autorisaziuns da manischar e davart ils vehichels.

Art. 89e

Access tras
ina procedura
d'invista

Ils suandants posts pon prender invista da las suandantas datas tras ina procedura d'invista:

- a. ils organs da polizia: da las datas ch'èn necessarias per controllar l'autorisaziun da manischar e l'admissiun al traffic, per identifitgar il possessur e l'assicurader sco er per tshertgar vehichels;
- b. ils organs da duana: da las datas ch'èn necessarias per controllar l'autorisaziun da manischar e l'admissiun al traffic, per controllar il pajament dals dazis ed il pajament da las taglias tenor la Lescha federala dals 21 da zercladur 1996²⁰⁵ davart la taglia sin ils automobils sco er per tshertgar vehichels;
- c. las autoritads da persecuziun penala e las autoritads giudizialas: da las datas davart las autorisaziuns da manischar e davart las mesiras administrativas en il rom da proceduras per giuditgar cuntravenziuns cunter il dretg davart il traffic sin via;
- d. las autoritads federalas e chantunalas ch'èn cumpetentas per ils examens da vehichels sco er ils posts ch'èn designads per realisar examens uffizials da vehichels: da las datas davart l'admissiun da vehichels e davart ils tips da vehichels;
- e. l'Uffizi federal da statistica: da las datas davart ils vehichels;
- f. l'Uffizi federal da traffic: da las datas davart l'admissiun da vehichels e davart las mesiras administrativas en connex cun l'admissiun sco interpresas da transport sin via;
- g. l'Uffizi federal d'energia: da las datas davart ils vehichels a motor per exequir la reduenziun da las emissiuns da CO₂ dals autos da persunas;
- h. il Biro naziunal d'assicuranza ed il Fond naziunal da garanzia: da las datas ch'èn necessarias per ademplir lur incumbensas publicas (art. 74 e 76);
- i. las autoritads estras ch'èn responsablas per conceder las cartas da manischnzs: da las datas davart questas cartas;
- j. ils organs da controlla esters ch'èn responsabels per controllar ils temps da lavur e da paus dals manischnzs professiunals da vehichels a motor: dal status da las cartas da manischnzs.

Art. 89^f

Dretg da prender
invista

Mintga persuna po prender invista da las datas che concernan ella sezza u ses vehichel tar las autoritads chantunalas ch'èn responsablas per l'admissiun al traffic.

Art. 89g

Communicaziun
da datas

¹ Las datas davart l'admissiun al traffic n'èn betg publicas.

² Il Cussegl federal po permetter a l'UVIAS da communìtgjar datas davart ils possessurs da vehìchels, davart las autorisaziuns da manischar e davart las datas tecnicas. El regla las premissas.

³ Las autoritads chantunalas ch'èn responsablas per l'admissiun al traffic dastgan communìtgjar las datas davart ils possessurs da vehìchels e davart las assicuranzas a persunas:

- a. ch'èn participadas ad ina procedura d'admissiun;
- b. ch'èn pertutgadas d'in accident da traffic;
- c. che fan valair en scrit in interess suffizient en vista ad ina procedura.

⁴ Las autoritads chantunalas ch'èn responsablas per l'admissiun al traffic dastgan annunziar a la polizia las persunalias da persunas, da las qualas il permiss per emprender a manischar u il permiss da manischar è vegni retratg per ina durada illimitada pervia d'inabilitad da manischar, u è vegni retratg – per motivs da prevenziun – pervia da dubis davart l'abilitad da manischar fin al scleriment da l'abilitad da manischar.

⁵ Ils chantuns pon publitgar il num e l'adressa dals possessurs da vehìchels, uschenavant che la publicaziun da questas datas n'èn betg bloccada. Ils possessurs da vehìchels pon laschar inscriber la bloccada senza cundiziuns e gratuitamain tar l'autorità chantunala responsabla.

⁶ L'UVIAS po emitter extracts globals per las persunas tenor l'alineia 3 sco er per ils posts che han access tras ina procedura d'invista (art. 89e).

⁷ Il Biro naziunal d'assicuranza ed il Fond naziunal da garanzia dastgan communìtgjar a terzas persunas las datas ch'èn necessarias per ademplir lur incumbensas publicas (art. 74 e 76).

⁸ Las datas davart ils tips da vehìchels ed autras datas tecnicas pon vegnir publitgadas.

Art. 89h

Organisaziun
e realisaziun

Il Cussegl federal regla:

- a. l'organisaziun e la gestiun dal SIAC;
- b. la responsabladad per l'elavuraziun da las datas;
- c. il catalog da las datas che ston vegnir registradas ed ils termins da tegnair en salv quellas;
- d. la collavuraziun cun las autoritads, cun las organisaziuns, cun ils importaders da vehìchels e cun auters posts ch'èn participads a las proceduras da l'admissiun al traffic;

- e. las proceduras d'annunzia;
- f. las proceduras per rectifitgar las datas;
- g. la procedura per concepir las interfatschas tecnicas cun il SIAC sco er per barattar las datas tranter la Confederaziun ed ils chantuns e las terzas persunas ch'èn participadas a la procedura d'admissiun;
- h. la protecziun e la segirezza da las datas per tut ils posts che adempleschan incumbensas d'admissiun e da controlla en il traffic sin via cun agid da systems autonomis d'elavuraziun da datas.

2. secziun

Sistem d'infurmaziun davart ils accidents da traffic sin via

Art. 89i

Principis

¹ L'UVIAS fa ina statistica dals accidents da traffic sin via; el è cumpetent per far in'evaluaziun dals accidents da traffic sin via da l'entira Svizra.

² En collavuraziun cun ils chantuns maina el in sistem d'infurmaziun davart ils accidents da traffic sin via. Quel consista dad:

- a. in sistem per registrar ils accidents da traffic sin via (sistem da registraziun);
- b. in sistem per evaluar ils accidents da traffic sin via (sistem d'evaluaziun).

³ Ils chantuns endateschan en il sistem da registraziun las datas ch'èn vegnidas registradas en connex cun ils accidents da traffic sin via.

⁴ Il Cussegl federal po obligar ulteriurs posts d'endatar las datas davart ils accidents da traffic sin via ch'èn avant maun tar els, sche quai gida ad ademplir incumbensas tenor l'artitgel 89j.

Art. 89j

Intent

Il sistem d'infurmaziun serva ad ademplir las suandantas incumbensas:

- a. il sistem da registraziun: gida las autoritads cumpetentas a realisar proceduras administrativas e penalas cunter manischunzs;
- b. il sistem d'evaluaziun:
 1. ad evaluar ed ad analisar accidents da traffic sin via,
 2. ad elavurar la basa per la politica da la segirezza dal traffic,
 3. a far la statistica dals accidents da traffic sin via.

Art. 89k

Cuntegn

Il sistem d'infurmaziun cuntegna las suandantas datas ch'èn vegnidas registradas en connex cun ils accidents da traffic sin via:

- a. las datas da las persunas participadas;
- b. las datas dals vehichels participads;
- c. las datas davart il lieu d'accident;
- d. las datas davart il gener e davart ils motivs d'accident;
- e. skizzas da l'accident;
- f. ils protocols da las interrogaziuns;
- g. ils rapports da denuncia.

Art. 89lElavuraziun
da datas

¹ Ils suandants posts elavuran las datas dal sistem d'infurmaziun:

- a. l'UVIAS;
- b. ils posts ch'èn cumpetents per l'endataziun.

² Ils posts tenor l'alinea 1 litera b dastgan elavurar mo las datas da quels accidents che pertutgan lur champ da cumpetenza.

³ Il Cussegl federal po permetter ad ulteriurs posts d'elavurar las datas dal sistem d'evaluaziun, en spezial tras ina procedura d'invista.

Art. 89mColliaziun cun
auters systems
d'infurmaziun

Las datas d'auters systems d'infurmaziun en il sector dal traffic sin via dastgan:

- a. vegnir surpigliadas en u colliadas cun il sistem da registraziun per verifitgar e per cumplettar las unitads da datas;
- b. vegnir surpigliadas en u colliadas cun il sistem d'evaluaziun per evaluar ils accidents.

Art. 89nOrganisaziun
e realisaziun

Il Cussegl federal regla:

- a. l'organisaziun e la gestiun dal sistem d'infurmaziun;
- b. las cumpetenzas e la responsabladad per l'elavuraziun da las datas;
- c. il catalog da las datas che ston vegnir registradas ed ils termins da tegnair en salv quellas;
- d. la procedura d'endataziun;
- e. la colliaziun cun auters systems d'infurmaziun;

- f. la collavuraziun cun ils posts pertutgads;
- g. la communicaziun da las datas;
- h. il dretg da dar infurmaziuns ed il dretg da far rectificaziuns;
- i. la segirezza da las datas;
- j. l'organisaziun e la dimensiun da la statistica dals accidents da traffic sin via.

3. secziun Sistem d'infurmaziun davart las controllas dal traffic sin via

Art. 89o

Principis

¹ L'UVIAS fa ina statistica da las controllas dal traffic sin via.

² En collavuraziun cun ils chantuns maina el in sistem d'infurmaziun davart las controllas dal traffic sin via. Quel consista dad:

- a. in sistem per registrar las controllas dal traffic sin via (sistem da registraziun);
- b. in sistem per evaluar las controllas dal traffic sin via (sistem d'evaluaziun).

³ Ils chantuns endateschan en il sistem da registraziun las datas ch'èn vegnidas registradas en connex cun las controllas dal traffic sin via.²⁰⁶

⁴ Il Cussegl federal po obligar ulteriurs posts d'endatar datas da controllas dal traffic sin via, sche quai gida ad ademplir incumbensas tenor l'artitgel 89p.

Art. 89p

Intent

Il sistem d'infurmaziun serva ad ademplir las suandantas incumbensas:

- a. il sistem da registraziun: gida las autoritads cumpetentas a realisar proceduras administrativas e penals cunter manischunzs;
- b. il sistem d'evaluaziun:
 - 1. ad ademplir las obligaziuns da rapportar che resultan da la cunvegna dals 21 da zercladur 1999²⁰⁷ tranter la Confederaziun svizra e la Communitad europeica davart il traffic da rauba e da persunas sin via e cun la viafier,

²⁰⁶ La rectificaziun da la CdR da l'AF dals 6 da matg 2015 concerna mo il text franzos (AS 2015 1387).

²⁰⁷ SR 0.740.72

2. ad evaluar ed ad analizar controllas dal traffic sin via,
3. ad elavurar la basa per la politica da la segirezza dal traffic.

Art. 89q

Cuntegn Il sistem d'infurmaziun cuntegna las suandantas datas ch'èn vegnidas registradas en connex cun las controllas dal traffic sin via:

- a. las datas da las personas participadas;
- b. las datas dals vehichels participads;
- c. las datas davart il lieu da la controlla;
- d. las datas davart il gener da la controlla;
- e. ils protocols da las interrogaziuns;
- f. ils rapports da denuncia.

Art. 89r

Elavuraziun
da datas

¹ Ils suandants posts elavuran las datas dal sistem d'infurmaziun:

- a. l'UVIAS;
- b. ils posts ch'èn cumpetents per l'endataziun.

² Ils posts tenor l'alinea 1 litera b dastgan elavurar mo las datas da quellas controllas che pertutgan lur champ da cumpetenza.

³ Il Cussegl federal po permetter ad ulteriurs posts d'elavurar las datas dal sistem d'evaluaziun, en spezial tras ina procedura d'invista.

Art. 89s

Colliaziun cun
auters sistems
d'infurmaziun

Las datas d'auters sistems d'infurmaziun en il sector dal traffic sin via dastgan:

- a. vegnir surpigliadas en u colliadas cun il sistem da registraziun per verifitgar e per cumplettar las unitads da datas;
- b. vegnir surpigliadas en u colliadas cun il sistem d'evaluaziun per evaluar las controllas.

Art. 89t

Organisaziun e
realisaziun

Il Cussegl federal regla:

- a. l'organisaziun e la gestiun dal sistem d'infurmaziun;
- b. las cumpetenzas e la responsabladad per l'elavuraziun da las datas;
- c. il catalog da las datas che ston vegnir registradas ed ils termins da tegnair en salv quellas;

- d. la procedura d'endataziun;
- e. la colliaziun cun auters systems d'infurmaziun;
- f. la collavuraziun cun ils posts pertutgads;
- g. la comunicaziun da las datas;
- h. il dretg da dar infurmaziuns ed il dretg da far rectificaziuns;
- i. la segirezza da las datas;
- j. l'organisaziun e la dimensiun da la statistica da las controllas dal traffic sin via.

V. titel Disposiziuns penalas

Art. 90²⁰⁸

Violaziun da las
reglas da traffic

¹ Tgi che violescha las reglas da traffic da questa lescha u da las prescripziuns d'execuziun dal Cussegl federal vegn chastia cun ina multa.

² Tgi che chaschuna u prenda en cumpra – tras ina greva violaziun da las reglas da traffic – in privel serius per la segirezza d'autras persunas vegn chastia cun in chasti da detenziun da fin 3 onns u cun in chasti pecuniar.

³ Tgi che accepta la gronda ristga da chaschunar in accident cun persunas grevaimain blessadas u cun victimas – tras ina violaziun sapientiva da las reglas da traffic fundamentalas – particularmain cun betg resguardar massivamain la sveltezza maximala admissa, cun surpassar giagliardamain u cun sa participar temerariamain ad ina cursa betg permessa da vehichels a motor, vegn chastia cun in chasti da detenziun dad 1 fin 4 onns.

⁴ L'alineia 3 è adempli en mintga cas, sche la sveltezza maximala admissa vegn surpassada per:

- a. almain 40 km/h, nua che la sveltezza maximala è mo 30 km/h;
- b. almain 50 km/h, nua che la sveltezza maximala è mo 50 km/h;
- c. almain 60 km/h, nua che la sveltezza maximala è mo 80 km/h;
- d. almain 80 km/h, nua che la sveltezza maximala è dapli che 80 km/h.

⁵ L'artitgel 237 cifra 2 dal Cudesch penal svizzer²⁰⁹ na vegn betg applitgà en quests cas.

²⁰⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBl 2010 8447).

²⁰⁹ SR 311.0

Art. 90a²¹⁰

Confiscaziun e reutilisaziun da vehichels a motor

¹ Il Tribunal po ordinar la confiscaziun d'in vehichel a motor, sche:

- a. ina greva violaziun da las reglas da traffic è vegnida fatga cun quel en moda senza scrupels; e
- b. la confiscaziun po impedir il delinquent da far ulteriuras grevas violaziuns da las reglas da traffic.

² Il Tribunal po ordinar la reutilisaziun dal vehichel a motor sequestrà e fixar l'utilisaziun dal retgav, main ils custs da reutilisaziun e da procedura.

Art. 91²¹¹

Manischar en in stadi inabel da manischar e violaziun dal scumond da manischar sut l'influenza d'alcohol

¹ Cun ina multa vegn chastia, tgi che:

- a. maina in vehichel a motor en in stadi d'alcoholisaziun;
- b. violescha il scumond da manischar sut l'influenza d'alcohol;
- c. maina in vehichel betg motorisà en in stadi inabel da manischar.

² Cun in chasti da detenziun da fin 3 onns u cun in chasti pecuniar vegn chastia, tgi che:

- a. maina in vehichel a motor en in stadi d'alcoholisaziun cun ina concentraziun qualifitgada d'alcohol en il flad u en il sang²¹²;
- b. è per auters motivs inabel da manischar e maina in vehichel a motor.

Art. 91a²¹³

Impediment da mesiras per constatar l'inabilitad da manischar

¹ Tgi che sco manischnunz d'in vehichel a motor s'oppona intenziunadamain u sa retira d'ina analisa dal sang, d'ina analisa da l'alcohol en il flad u d'ina outra examinaziun preliminar reglada dal Cussegl federal, ch'è vegnida ordinada u che vegn probablamain ordinada, ubain d'ina controlla medicala complementara u tgi che impedescha l'intent da questas mesiras vegn chastia cun in chasti da detenziun da fin 3 onns u cun in chasti pecuniar.

²¹⁰ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBl 2010 8447).

²¹¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2014 (AS 2012 6291, 2013 4669; BBl 2010 8447).

²¹² La disp. davart la concentraziun d'alcohol en il flad è applitgbla a partir da l'entrada en vigur da l'art. 55 al. 3, 3bis, 6 e 6bis tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012 e da l'O da l'AF dals 15 da zer. 2012 davart las limitas d'alcohol en il traffic sin via.

²¹³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 14 da dec. 2001 (AS 2002 2767; BBl 1999 4462). Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBl 2010 8447).

2 Il chasti è ina multa, sch'il delinquent ha manà in vehichel betg motorisà u sch'el è stà participà ad in accident sco utilisader da la via.

Art. 92²¹⁴

Violaziun da las obligaziuns en cas d'accident

1 Cun ina multa vegn chastià, tgi che violescha en cas d'in accident las obligaziuns che questa lescha al adossescha.

2 Cun in chasti da detenziun fin 3 onns u cun in chasti pecuniar vegn chastià, tgi che – sco manischnunz – ha mazzà u blessà ina persuna en in accident da traffic ed è fugì.

Art. 93²¹⁵

Vehichels betg segirs per il manaschi

1 Tgi che periclitescha intenziunadamain la segirezza d'in vehichel, uschia ch'i resulta il privel da chaschnar in accident, vegn chastià cun in chasti da detenziun fin 3 onns u cun in chasti pecuniar. Sch'il delinquent agescha per negligentscha, vegn el chastià cun ina multa.

2 Cun ina multa vegn chastià, tgi che:

- a. maina in vehichel, dal qual el sa u po savair, sch'el avess dà l'attenziun duida, ch'el na correspunda betg a las prescripziuns;
- b. è responsabel per la segirezza dal manaschi d'in vehichel sco possessur u en la medema moda sco in possessur e tolerescha sapientivamain u per negligentscha il diever dal vehichel che na correspunda betg a las prescripziuns.

Art. 94²¹⁶

Enguladitsch d'in vehichel per il diever

1 Cun in chasti da detenziun da fin 3 onns u cun in chasti pecuniar vegn chastià, tgi che:

- a. engola in vehichel a motor per far diever da quel;
- b. maina in tal vehichel sco manischnunz u sco passagier, schebain ch'el saveva al cumenzament dal viadi ch'il vehichel è vegni engulà.

2 Sch'in dals delinquents è in confamigliar u in famigliar dal possessur e sch'il manischnunz aveva il permiss da manischar necessari, vegn il chasti dà mo sin dumonda; il chasti è ina multa.

214 Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBI 2010 8447).

215 Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBI 2010 8447).

216 Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBI 2010 8447).

³ Sin dumonda vegn chastia cun ina multa, tgi che dovra in vehichel a motor ch'è vegnì confidà ad el per viadis, per ils quals el n'è evidentamain betg autorisà.

⁴ Cun ina multa vegn chastia, tgi che dovra in velo nungiustifitgadamain. Sch'il delinquent è in confamigliar u in famigliar dal possessur, vegn il chastì dà mo sin dumonda.

⁵ L'artitgel 141 dal Cudesch penal svizzer²¹⁷ na vegn betg applitgà en quests cas.

Art. 95²¹⁸

Manischar senza autorisaziun

¹ Cun in chastì da detenziun da fin 3 onns u cun in chastì pecuniar vegn chastia, tgi che:

- a. maina in vehichel a motor senza il permiss da manischar necessari;
- b. maina in vehichel a motor, schebain ch'il permiss d'emprender a manischar ubain il permiss da manischar l'è vegnì refusà, retratg u abgiuditgà;
- c. maina in vehichel a motor, schebain ch'il permiss da manischar a prova è scadi;
- d. fa viadis d'emprender a manischar senza permiss d'emprender a manischar ubain senza l'accumpagnament prescrit;
- e. surlascha in vehichel a motor ad in manischnunz, dal qual el sa u duess savair, sch'el avess dà l'attenziun duida, ch'el n'ha betg il permiss necessari.

² Cun in chastì pecuniar da fin 180 taxas per di vegn chastia, tgi che maina in vehichel a motor, schebain che la valaivladad dal permiss da manischar a prova è scadida.

³ Cun ina multa vegn chastia, tgi che:

- a. na resguarda betg las restricziuns u cundiziuns ch'èn colliadas en il cas singul cun il permiss da manischar;
- b. surpiglia l'incumbensa da l'accumpagnader sin in viadi d'emprender a manischar senza ademplir las premissas;
- c. instruescha professunalmain a manischar senza permiss da magister d'autoscola.

⁴ Cun ina multa vegn chastia, tgi che:

- a. maina in velo, schebain ch'igl è vegnì scumandà ad el dad ir cun velo;

²¹⁷ SR 311.0

²¹⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dal 17 da dec. 2010, en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 3267; BBl 2010 3917 3927).

- b. maina ina manadira, schebain ch'igl è vegni scumandà ad el da manar in char tratg d'animals.

Art. 96²¹⁹

Manischar senza document dal vehichel, senza permissiun u senza assicuranza da responsabladad

¹ Cun ina multa vegn chastia, tgi che:

- a. maina in vehichel a motor u in vehichel a motor cun in char annex senza il document dal vehichel necessari ubain senza numers d'immatriculaziun;
- b. fa senza permissiun viadis che dovran ina permissiun tenor questa lescha;
- c. na resguarda betg las restricziuns u las cundiziuns ch'èn colliadas cun il document dal vehichel ubain cun la permissiun, tras lescha u en il cas singul, particularmain davart il pais total.

² Cun in chasti da detenziun fin 3 onns u cun in chasti pecuniar vegn chastia, tgi che maina in vehichel a motor, schebain ch'el sa u ch'el po savair, sch'el avess dà l'attenziun duida, che l'assicuranza da responsabladad prescritta n'exista betg. Cun il chasti da detenziun sto vegnir collià in chasti pecuniar. En cas levs è il chasti in chasti pecuniar.

³ A las medemas smanatschas da chasti è suttemess il possessur ubain la persuna che dispona en ses lieu dal vehichel, sche la cuntravenziun l'era enconuschenta u l'avess puidi esser enconuschenta, sch'ella u el avess dà l'attenziun duida.

Art. 97²²⁰

Abus da documents e da numers d'immatriculaziun

¹ Cun in chasti da detenziun da fin 3 onns u cun in chasti pecuniar vegn chastia, tgi che:

- a.²²¹ dovra documents u numers d'immatriculaziun che n'èn betg destinads per el u per ses vehichel;
- b. na consegna betg documents u numers d'immatriculaziun nun-valaivels u retratgs, malgrà l'invitaziun tras las autoritads;
- c. lascha duvrar ad autras personas documents u numers d'immatriculaziun che n'èn betg destinads per ellas u per lur vehichels;
- d. obtegna cun rampigns in document u ina permissiun, e quai intenziunadamain tras indicaziuns fallidas, cun taschentar fatgs impurtants u cun preschentar faussas attestaziuns;

²¹⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBI 2010 8447).

²²⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dal 1. d'oct. 2010, en vigur dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 4925; BBI 2010 4137 4149).

²²¹ Rectificaziun da la CdR da l'AF dals 10 da dec. 2013, publictà ils 27 da dec. 2013 (AS 2013 5577).

- e. sfalsifitgescha numers d'immatriculaziun u producescha fauss numers d'immatriculaziun per il diever;
- f. dovra numers d'immatriculaziun fauss u sfalsifitgads;
- g. s'appropriescha intenziunadamain numers d'immatriculaziun sin via illegala, per als duvrar u per als laschar duvrar d'autras persunas.

² Las disposiziuns spezialas dal Cudesch penal svizzer²²² na vegnan betg applitgadas en quests cas.

Art. 98²²³

Signals e
marcaziuns

Cun ina multa vegn chastia, tgi che:

- a. sposta u fa donn intenziunadamain ad in signal;
- b. allontanescha, renda illegibel u modifitgescha intenziunadamain in signal u ina marcaziun;
- c. n'annunzia betg a la polizia in donn ch'el ha chaschunà senza vulair vi d'in signal;
- d. plazzescha senza autorisaziun d'ina autoritad in signal u ina marcaziun.

Art. 98a²²⁴

Avertiments
cunter controllas
da traffic

¹ Cun ina multa vegn chastia, tgi che:

- a. importa, promova, transmetta, venda, ceda autramain u sur-lascha, installescha en vehichels, porta cun sai en vehichels, fixescha vi da vehichels u utilisescha en intgina furma apparats u indrizs ch'èn destinads per difficuldar, per destruir u per render nuneffizienta la controlla da las autoritads;
- b. gida ad effectuar ils causals tenor litera a (art. 25 dal Cudesch penal svizzer²²⁵).

² Ils organs da controlla mettan tals apparats u tals indrizs en segirezza. La dretgira dispona lur sequestraziun e lur destrucziun.

³ Cun ina multa vegn chastia, tgi che:

- a. avertescha publicamain cunter controllas d'autoritads en il traffic sin via;
- b. porscha in servetsch cunter paja, cun il qual i vegn averti cunter talas controllas;

²²² SR 311.0

²²³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBI 2010 8447).

²²⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBI 2010 8447).

²²⁵ SR 311.0

- c. dovra apparats u indrizs che n'èn betg destinads en emprima lingia per avertir cunter controllas d'autoritads en il traffic sin via.

⁴ En cas grevs è il chasti in chasti pecuniar fin 180 taxas per di.

Art. 99²²⁶

Autras
cuntravenziuns

¹ Cun ina multa vegn chastià, tgi che:

- a. fa commerzi cun vehichels, cun cumponentas u cun accessorics da tals ch'èn suttamesa a l'examinaziun dal tip, ma che na correspundan betg ad in model approvà;
- b. maina in vehichel senza avair cun sai ils documents u las permissiuns necessarias;
- c. refusa da mussar als organs da controlla sin dumonda las permissiuns u las autorisaziuns necessarias;
- d. imitescha ils alarms speziels dals pumpiers, da la sanitad, da la polizia, da la duana u da la posta da muntogna;
- e. dovra senza permissiun ils segns characteristics da la polizia da traffic;
- f. dovra senza permissiun autpledaders vi da vehichels a motor;
- g. organisescha senza permissiun occurrenzas da sport da vehichels a motor u da velos ubain viadis da prova da tals u na prenda betg las mesiras da segirezza pretendidas a chaschun da talas occurrenzas permessas;
- h.-j. ...²²⁷

² Cun ina multa fin 100 francs vegn chastià il possessur che na procura betg in nov document entaifer il termin previs, suenter ch'el ha surpiglià in vehichel a motor u in char annex d'in vehichel a motor d'in auter possessur u suenter ch'el ha transferi il lieu da staziunament en in auter chantun.

Art. 100

Chastiabladad

1. Sche questa lescha na fixescha betg explicitamain insatge auter, è chastiabel er il malfatg per negligentscha.

En cas spezialmain levs poi vegnir renunzià da dar il chasti.²²⁸

2. Il patrun u il superiur che ha incità il manischunz dal vehichel a motor da commetter in malfatg tenor questa lescha u che n'ha betg

²²⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2019 (AS 2012 6291, 2018 4985; BBI 2010 8447).

²²⁷ Entran en vigur pli tard.

²²⁸ Versiun da la segunda frasa tenor la cifra I da la LF dal 14 da dec. 2001, en vigur dapi il 1. da schan. 2005 (AS 2002 2767, 2004 2849; BBI 1999 4462).

impedi in tal tenor sias pussaivladads, è suttamess a la medema smanatscha da chasti sco il manischunz.²²⁹

Sche per il malfatg è smanatschada mo ina multa, po il derschader chastiar il manischunz pli indulgentamain u renunziar a ses chasti, sche las circumstanzas giustifitgeschan quai.

3. Per malfatgs sin viadis d'emprender a manischar è responsabel l'accompagnader, sch'el ha violà las obligaziuns ch'el aveva obtegni cun surpigliar l'accompagnament.

Il scolar d'autoscola è responsabel, sch'el avess pudì evitar ina cuntravenziun tenor il stadi da sia scolaziun.

4. Sch'il manischunz d'in auto da pumpiers, da sanitad, da polizia u da la duana na resguarda betg las reglas da traffic u ordinaziuns spezialas per il traffic sin viadis da servetsch urgents u tacticamain necessaris, n'è el betg chastiabel, sch'el agescha cun tut il quità ch'è necessari tenor las circumstanzas. Sin viadis da servetsch urgents n'è il manischunz betg chastiabel mo, sch'el dat ultra da quai ils signals d'avertiment necessaris; excepziunalmain n'èsi betg necessari da dar ils signals d'avertiment, sche quai cuntrafa a l'adempliment da l'incumbensa legala. Sch'il manischunz n'ha betg agì cun il quità ch'era necessari tenor las circumstanzas u sch'el n'ha betg dà ils signals d'avertiment necessaris sin viadis da servetsch urgents, po vegnir reduci il chasti.²³⁰

Art. 101

Cuntravenziuns
a l'exteriur

¹ Tgi che commetta a l'exteriur ina violaziun da las reglas da traffic u in'otra cuntravenziun en il traffic sin via, la quala è smanatschada tenor il dretg federal cun chasti da detenziun e tgi ch'è chastiabel al lieu dal malfatg, vegn persequità en Svizra sin dumonda da l'autorità estra competenta, sch'el abita e dimora en Svizra e na sa suttametia betg a la giurisdicziun penala estra.

² Il derschader applitgescha las disposiziuns penalas svizras, na dat dentant betg in chasti da detenziun, sch'il dretg dal lieu dal malfatg na prevesa betg in tal.

Art. 102²³¹

Relaziun cun
autras leschas
penalas

¹ Las disposiziuns generalas dal Cudesch penal svizzer²³² èn applitgibas, nun che questa lescha cuntegna prescripziuns divergentas.

²²⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da mars 1975, en vigur dapi il 1. d'avust 1975 (AS 1975 1257 1268 art. 1; BBl 1973 II 1173).

²³⁰ Versiun tenor la cifra 4 da l'aggiunta da la LF dals 18 da mars 2016, en vigur dapi il 1. d'avust 2016 (AS 2016 2429; BBl 2015 2883).

²³¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 20 da mars 1975, en vigur dapi il 1. d'avust 1975 (AS 1975 1257 1268 art. 1; BBl 1973 II 1173).

²³² SR 311.0

² Las disposiziuns spezialas dal Cudesch penal svizzer restan resalvadas, medemamain la legislaziun davart la polizia da viafier.

Art. 103

Disposiziuns penalas complementaras, persecuziun penala, controlla da chastis

¹ Il Cussegl federal po ordinar ina multa per surpassaments da las prescripziuns executivas ch'el ha prendì tar questa lescha.

² La persecuziun penala è chausa dals chantuns.

³ Il Cussegl federal po decretar prescripziuns davart la controlla da chastis per decisziuns che n'èn betg inscrittas en il register penal federal.

VI. titel Disposiziuns transitoricas e finalas

Art. 104²³³

Annunzias

¹ Las autoritads polizialas e penalas ston annunziar a l'autoritàd cumpetenta tut las cuntravenziuns che pudessan chaschunar ina mesira ch'è prevista tenor questa lescha.

² Las autoritads polizialas e penalas ston annunziar a l'Uffizi federal da traffic las cuntravenziuns grevas u repetidas cunter questa lescha u cunter las prescripziuns d'execuziun dal Cussegl federal, las qualas èn vegnidas commessas d'interpresas da transport sin via, ch'èn activas en il traffic da persunas u da rauba, sco er da lur collavuratur.

Art. 104a e 104b²³⁴

Art. 104c e 104d²³⁵

Art. 105

Taglias e taxas

¹ Il dretg dals chantuns da suttametter a la taglia ils vehichels e d'incassar taxas resta reslavà. Taxas da transit chantunalas n'èn dentant betg admessas.

² Vehichels, dals quals il lieu da staziunament vegn transferì en in auter chantun, pon vegnir suttamess a la taglia en il nov chantun da staziunament a partir da quel di, al qual els vegnan u avessan stuì

²³³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBl 2010 8447).

²³⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 18 da zer. 1999 (AS 2000 2795, 2003 3368; BBl 1997 IV 1293). Aboli tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, cun effect dapi il 1. da schan. 2019 (AS 2012 6291, 2018 4985; BBl 2010 8447).

²³⁵ Integrà tras la cifra I da la LF dals 14 da dec. 2001 (AS 2002 2767; BBl 1999 4462). Aboli tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, cun effect dapi il 1. da schan. 2019 (AS 2012 6291, 2018 4985; BBl 2010 8447).

vegnir munids cun il document dal vehichel e cun ils numers d'immatriculaziun dal nov chantun da staziunament. L'anteriur chantun da staziunament sto restituir las taglias ch'eran vegnidas incassadas per ina perioda posteriura a quest termin.²³⁶

3 ...²³⁷

4 Ils chantuns pon suttametter a la taglia ils vehichels a motor da la Confederaziun per lur diever ordaifer il servetsch. Ils velos da la Confederaziun èn libers da taglia e da taxas.

5 L'incassament da taxas inizias sin vehichels a motor esters è resalvà a la Confederaziun. Davart l'introducziun da talas taxas decida il Cussegl federal.

6 Suentar avair consultà ils chantuns fixescha il Cussegl federal las premissas per suttametter a la taglia ils vehichels a motor esters che restan per in temp pli lung en Svizra. Cumpetent d'incassar la taglia è il chantun, en il qual in tal vehichel sa chatta.

Art. 106

Execuziun
da la lescha

¹ Il Cussegl federal decretescha las prescripziuns ch'èn necessarias per exequir questa lescha e designescha las autoritads federalas ch'èn cumpetentas per la realisar. El po autorisar l'UVIAS da reglar detagls.²³⁸

² Dal rest realiseschan ils chantuns questa lescha. Els prendan las mesiras ch'èn necessarias per quai e designeschan las autoritads chantunalas cumpetentas.

³ Ils chantuns restan cumpetents da decretar prescripziuns complementaras davart il traffic sin via, exceptà per vehichels a motor e per velos sco er per vehichels da viafier.

⁴ Il Cussegl federal po laschar examinar dumondas davart la realisaziun da questa lescha d'experts u da cumissiuns spezializadas. ...²³⁹

⁵ Sch'i cumparan novas appariziuns tecnicas en il traffic sin via sco er sch'igl è da realisar cunvegnas bilaterals, po il Cussegl federal prender las mesiras provisoricas ch'èn necessarias fin a l'entrada en vigur da la reglamentaziun legala.

⁶ Per personas che profitan da privilegis e d'immunitads diplomaticas po il Cussegl federal reglar la cumpetenza da las autoritads en moda

²³⁶ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBI 2010 8447).

²³⁷ Aboli tras la cifra I da la LF dal 1. d'oct. 2010, cun effect dapi il 1. da schan. 2012 (AS 2011 4925; BBI 2010 4137 4149).

²³⁸ Versiun da la segunda frasa tenor la cifra I da la LF dals 14 da dec. 2001, en vigur dapi il 1. d'avr. 2003 (AS 2002 2767; BBI 1999 4462).

²³⁹ Aboli la segunda e la terza frasa tras la cifra I da la LF dals 14 da dec. 2001, cun effect dapi il 1. d'avr. 2003 (AS 2002 2767; BBI 1999 4462).

divergenta e prevair las ulteriuras excepziuns da questa lescha, las qualas resultan da las usanzas da dretg internaziunal.

7 ... 240

⁸ Il Cussegl federal po scumandar, contingentar, suttametter a l'obligaziun da dumandar ina permissiun ubain suttametter ad autras restricziuns ils viadis da vehichels esters, sch'in stadi da l'exteriur ordinescha talas mesiras envers vehichels svizzers e lur manischnunz u applitgescha prescripziuns da traffic pli rigurusas che per ses agens vehichels e lur manischnunz.²⁴¹

9 ... 242

¹⁰ Il Cussegl federal po suttametter l'execuziun da tschertas lavurs vi da vehichels ad in'obligaziun da dumandar ina permissiun, uschenavant che la segirezza dal traffic u la protecciun da l'ambient pretendan quai. El fixescha las premissas per la permissiun e regla la surveglianza.²⁴³

Art. 106a²⁴⁴

Contracts
internaziunals

¹ Il Cussegl federal po concluder contracts cun stadis esters davart il traffic internaziunal da vehichels a motor. En il rom da tals contracts po el:

- a. desister da barattar il permess da manischar en cas d'ina midada da domicil suror ils cunfins naziunals;
- b. prevair permissiuns per viadis da vehichels svizzers ed esters che surpassan ils pais fixads en l'artitgel 9; las permissiuns conceda el mo excepziunalmain ed uschenavant ch'ils interess da la segirezza dal traffic u da la protecciun da l'ambient permettian quai.

² Il Cussegl federal po concluder contracts internaziunals davart la construcziun e l'equipament da vehichels, davart l'equipament dals utilisaders dals vehichels e davart la reconoschientscha vicendaivla dals examens che stattan en connex cun quai. Il Departament federal per ambient, traffic, energia e communicaziun po surpigliar midadas da las regulaziuns tecnicas da tals contracts, sch'il dretg svizzer na sto betg vegnir adattà. El po er surpigliar midadas da las annexas a la Con-

²⁴⁰ Aboli tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, cun effect dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBI 2010 8447).

²⁴¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da mars 1975, en vigur dapi il 1. d'avust 1975 (AS 1975 1257 1268 art. 1; BBI 1973 II 1173).

²⁴² Integrà tras la cifra I da la LF dals 6 d'oct. 1989 (AS 1991 71; BBI 1986 III 209). Aboli tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, cun effect dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBI 2010 8447).

²⁴³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 18 da zer. 1993, en vigur dapi il 1. d'avr. 1994 (AS 1993 3330, 1994 815; BBI 1993 I 805).

²⁴⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6291; BBI 2010 8447).

venziun europeica dals 30 da settember 1957²⁴⁵ davart il transport internaziunal da martganzia privlusa sin via.

³ Il Cussegl federal po far contracts cun stadis esters davart il barat vicendaivel da datas dals possessurs dal vehichel, d'autorisaziuns da manischar e da vehichels a motor sco er davart l'execuziun da chastis pecuniars u da multas en cas da cuntravenziuns cunter las prescripziuns concernent il traffic sin via. Ils contracts pon prevair che chastis pecuniars u multas che n'èn betg executabels vegnian transformads en chastis da detenziun.

⁴ Il Cussegl federal po concluder contracts cun il Principadi da Liechtenstein davart l'utilisaziun dal Sistem d'infurmaziun per l'admissiun a la circulaziun (SIAC).

Art. 107

Disposiziuns
finalas

¹ Il Cussegl federal fixescha il termin che questa lescha entra en vigur.

² El decretescha las disposiziuns transitoricas necessarias, particularmain per l'adattaziun a questa lescha dals contracts existents d'assicuranza da responsabladad.

³ Tut las disposiziuns ch'èn cuntrarias a questa lescha èn abolidas, particularmain la Lescha federala dals 15 da mars 1932²⁴⁶ davart la circulaziun da vehichels a motor e da velos.

²⁴⁵ SR 0.741.621

²⁴⁶ [BS 7 595 614; AS 1948 531, 1949 II 1491 art. 4, 1960 1157 art. 28 al. 1 cifra 1, 1308 art. 4 al. 6, 1962 1364 art. 99 al. 3]

Art. 108²⁴⁷

Disposiziun
transitorica da
la midada dals
29 da settember
2017

Per ils titulars d'in permess da manischar ch'èn sa suttames ad ina visita dal medi da confidenza tenor l'artitgel 15d alinea 2 dal dretg vertent, na dastga l'auzament da la limita da vegliadetgna sin il 75avel onn da vegliadetgna cumpleni betg chaschunar ina reduzziun da l'interval da 2 onns tranter las visitas.

Data da l'entrada en vigur:

Art. 10 al. 3, 104–107: 1. d'october 1959²⁴⁸

Art. 58–75, 77–89, 96, 97, 99 cifra 4: 1. da schaner 1960²⁴⁹

Art. 8, 9, 93, 100, 101, 103: 1. da november 1960²⁵⁰

Art. 10 al. 1, 2, 4, art. 95, 99 cifra 3: 1. da december 1960²⁵¹

Tut las ulteriuras disposiziuns senza art. 12: 1. da schaner 1963²⁵²

Art. 12: 1. da mars 1967²⁵³

²⁴⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 20 da zer. 1980 (AS **1980** 1509; BBI **1980** I 477). Versiun tenor la cifra I da la LF dals 29 da sett. 2017, en vigur dapi il 1. da schan. 2019 (AS **2018** 2807; BBI **2017** 3649 3833).

²⁴⁸ Cifra 4 dal COCF dals 25 d'avust 1959.

²⁴⁹ Art. 61 al. 1 da l'O dals 20 da nov. 1959 (SR **741.31**). Guardar dentant ils art. 71 al. 1 e 73 al. 1 da questa O.

²⁵⁰ Art. 29 al. 1 lit. a ed art. 30 dal COCF dals 21 d'oct. 1960 (AS **1960** 1157).

²⁵¹ Art. 4 al. 1 dal COCF dals 8 da nov. 1960 (AS **1960** 1308).

²⁵² Art. 99 al. 2 da l'O dals 13 da nov. 1962 (SR **741.11**).

²⁵³ Art. 14 al. 1 dal COCF dals 22 da nov. 1966 (AS **1966** 1493).

Disposiziuns finalas da la midada dals 23 da zercladur 1995²⁵⁴

¹ L'artitgel midà 63 alinea 3 litera a è applitgabel per tut ils cas da donn che capitin a partir da l'entrada en vigur da questa midada. Disposiziuns divergentas dal contract d'assicuranza n'han nagin effect.

² Ils contracts d'assicuranza ston vegnir adattads fin la fin da l'onn d'assicuranza a l'artitgel 63 alinea 3 litera a midà.

Disposiziuns finalas da la midada dals 14 da december 2001²⁵⁵

¹ Tenor las prescripziuns da questa midada vegni giuditgà – suenter sia entrada en vigur – tgi che commetta ina cuntravenziun leva, mesauna u greva cunter las prescripziuns concernent il traffic sin via.

² Las mesiras ch'èn vegnidas ordinadas tenor il dretg vertent vegnan resguardadas tenor il dretg vertent.

³ Las disposiziuns dals artitgels 16b alinea 2 litera f e 16c alinea 2 litera e valan er per retratgas dal permiss da manischar tenor l'artitgel 16 alinea 3 litera e vertent.

Versiun originala da l'art. 25 al. 3 lit. e²⁵⁶

³ Il Cussegl federal fixescha las prescripziuns suenter avair tadlà ils chantuns davart:

- e. l'instrucziun da traffic per manischnunzs d'in vehichel a motor e cyclists che surpassan repetidamain las reglas da traffic.

²⁵⁴ AS 1995 5462; BBl 1995 I 49

²⁵⁵ AS 2002 2767, 2004 2849 5053; BBl 1999 4462

²⁵⁶ Vala fin a l'entrada en vigur da l'artitgel 16e da la cifra I da la midada dals 15 da zer. 2012 (AS 2016 2307).